

Rolnummers 5538 en 5539
Arrest nr. 97/2014 van 30 juni 2014

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van de artikelen 6, § 1, 4°, 7, tweede lid, en 8, §§ 2 en 3 (gedeeltelijk of volledig), van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, ingesteld door de voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap en door de voorzitter van de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût en T. Giet, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter M. Bossuyt, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 13 december 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 14 december 2012, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 6, § 1, 4°, 7, tweede lid, en 8, §§ 2 en 3, 2°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 15 juni 2012) door de voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Tulkens en Mr. N. Bonbled, advocaten bij de balie te Brussel.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 13 december 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 14 december 2012, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 6, § 1, 4°, 7, tweede lid, en 8, §§ 2 en 3, van hetzelfde decreet door de voorzitter van de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Sohier, advocaat bij de balie te Brussel.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 5538 en 5539 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

De Franse Gemeenschapsregering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Uyttendaele en Mr. J. Sautois, advocaten bij de balie te Brussel, en de Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel, hebben memories ingediend, de verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend en de Franse Gemeenschapsregering en de Vlaamse Regering hebben ook memories van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 11 december 2013 :

- zijn verschenen :

. Mr. F. Tulkens en Mr. N. Bonbled, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 5538;

. Mr. J. Sohier, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 5539;

. Mr. J. Sautois, tevens *loco* Mr. M. Uyttendaele, voor de Franse Gemeenschapsregering;

. Mr. P. Van Orshoven, voor de Vlaamse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. De Groot verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. In rechte

- A -

A.1.1. Het Parlement van de Franse Gemeenschap, verzoekende partij in de zaak nr. 5538, leidt een eerste middel af uit de schending, door artikel 6 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, van artikel 129 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het gaat ervan uit dat door van de actieve kennis van de Nederlandse taal door de organisator, de verantwoordelijke en de kinderbegeleiders van de kinderopvanglocaties een vergunnings- en subsidiëeringsvoorwaarde te maken, de decreetgever een bepaling inzake het gebruik van de talen heeft aangenomen. Het doet gelden dat de gemeenschappen slechts in bepaalde limitatief opgesomde domeinen gemachtigd zijn het gebruik van de talen te regelen en dat, zelfs in de veronderstelling dat de decreetgever bevoegd is om dergelijke voorwaarden inzake taalkennis aan te nemen, hij niettemin *ratione loci* onbevoegd is om ze aan te nemen op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad alsook in de faciliteitengemeenten. Het Parlement van de Franse Gemeenschap voegt eraan toe dat de regelgeving inzake het gebruik van de talen in geen geval als de accessoire bevoegdheid van een andere hoofdbevoegdheid, bijvoorbeeld een persoonsgebonden aangelegenheid, kan worden beschouwd.

A.1.2. In ondergeschikte orde verzoekt het Parlement van de Franse Gemeenschap het Hof te zeggen voor recht dat, wil men dat de in het middel aangehaalde bepalingen niet worden geschonden, de bestreden bepaling en de toekomstige uitvoeringsmaatregelen ervan op dusdanige wijze moeten worden geïnterpreteerd dat de inachtneming van de door de federale wetgeving aan de Franssprekenden in de randgemeenten en in de taalgrensgemeenten met faciliteiten toegekende taalrechten ten volle moet worden verzekerd, zodat de organisator en de verantwoordelijke van de kinderopvanglocaties die in die gemeenten zijn gelegen en door Kind en Gezin zijn vergund of gesubsidieerd een grondige kennis van het Frans moeten hebben en zodat de kinderbegeleiders een voldoende kennis van die taal moeten hebben.

A.2.1. Het Parlement van de Franse Gemeenschap leidt een tweede middel af uit de schending, door artikel 7 van het decreet van 20 april 2012, van de artikelen 30 en 129 van de Grondwet en van de algemene beginselen van wettigheid en rechtszekerheid.

A.2.2. In het eerste onderdeel van dat middel doet het gelden dat artikel 30 van de Grondwet de decreetgever verbiedt het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen particulieren te regelen. Het haalt in dat opzicht de arresten nrs. 104/2007 en 101/2008 van het Hof aan.

A.2.3. In het tweede onderdeel van dat middel zet het Parlement van de Franse Gemeenschap uiteen dat de artikelen 30 en 129 van de Grondwet in beginsel de decreetgever verbieden de regeling van het gebruik van de talen aan de uitvoerende macht te delegeren, aangezien de delegaties aan de uitvoerende macht slechts onder strikte voorwaarden, die te dezen niet zijn vervuld, kunnen worden aanvaard. Het is van mening dat de bestreden tekst op geen enkele wijze een wettelijk referentiekader instelt en dat de delegatie aan de Regering dus betrekking heeft op elementen die onontbeerlijk zijn om de omvang te meten van de beperking die de decreetgever aan de taalvrijheid wenst aan te brengen, in de veronderstelling dat hij bevoegd is om dat te doen.

A.2.4. In het derde onderdeel van dat middel doet het Parlement van de Franse Gemeenschap gelden dat het begrip « actieve kennis » van de Nederlandse taal in het Belgisch publiekrecht niet wordt gebruikt en dat het bovendien in het bestreden decreet niet wordt gedefinieerd. Het is van mening dat de Vlaamse Regering de onnauwkeurigheid van de principes niet zou kunnen verhelpen of onvoldoende gedetailleerde opties niet zou kunnen verfijnen, met betrekking tot het niveau van taalkennis dat is vereist voor de personen die een kinderopvangdienst organiseren of er werken.

A.3. Het Parlement van de Franse Gemeenschap leidt een derde middel af uit de schending, door artikel 8, §§ 2 en 3, van het bestreden decreet, van artikel 22*bis* van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 ervan en met de artikelen 2, 3, lid 1, en 18, lid 3, van het Verdrag inzake de rechten van het kind. Het doet gelden dat de voorrangregel inzake toegang tot een kinderopvanglocatie ten voordele van de kinderen van wie ten minste één van de ouders het Nederlands voldoende beheerst, die bepalingen schendt, die met name het recht van elk kind op maatregelen en diensten die zijn ontwikkeling bevorderen, waarborgen, die de verplichting opleggen dat het belang van het kind de eerste overweging is bij elke beslissing die het kind aangaat, en die elke discriminatie verbieden.

A.4.1. Het Parlement van de Franse Gemeenschap leidt een vierde middel af uit de schending, door de artikelen 6, § 1, 4°, en 7, tweede lid, van het bestreden decreet, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18, 45 en 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met de artikelen 1 en 7 van de verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie en met artikel 24 van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Het doet gelden dat in zoverre de bestreden bepalingen van de actieve kennis van het Nederlands door de personen die in de kinderopvanglocatie zijn tewerkgesteld een voorwaarde maken zowel van vergunning als van subsidiëring van die locatie en het gebruik van het Nederlands in de werking van de voorziening opleggen, zij afbreuk doen aan het recht van vrij verkeer dat aan elke burger van de Unie is gewaarborgd.

Het voegt eraan toe dat die bepalingen het verbod op indirecte discriminatie tegenover bepaalde personen op grond van hun nationaliteit, hun taal of hun etnische afkomst schenden. Het doet gelden dat de bij het bestreden decreet gestelde taaleisen zowel de toegang tot het werk als de uitoefeningsmodaliteiten van het werk in de betrokken kinderopvanglocaties voor de onderdanen van andere lidstaten moeilijker maken en dat zij door de decreetgever niet worden verantwoord door een dringende behoefte die te maken heeft met het verdedigen en het promoten van de Nederlandse taal.

A.4.2. In ondergeschikte orde verzoekt het Parlement van de Franse Gemeenschap het Hof een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

A.5.1. Het Parlement van de Franse Gemeenschap leidt een vijfde middel af uit de schending, door artikel 8, §§ 2 en 3, 2°, van het bestreden decreet, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18 en 45 van het VWEU, met de artikelen 2 en 3 van de richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, met de artikelen 1 en 7 van de verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie en met artikel 24 van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, in samenhang gelezen met de artikelen 21 en 34 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.5.2. Het doet gelden dat de bij de bestreden bepaling ingestelde voorrang van toegang tot de kinderopvangplaatsen een discriminatie doet ontstaan op basis van de taal en tegelijkertijd een discriminatie op grond van de etnische afkomst en de nationaliteit. Het gaat ervan uit dat de decreetgever niet aantoont dat met de maatregel een wettige doelstelling wordt nagestreefd, noch dat het in aanmerking genomen criterium relevant is om die doelstelling na te streven. Het onderstreept dat het gevaar van taalachterstand bij baby's die zijn blootgesteld aan een, door de Vlaamse decreetgever geroemd, meertalig milieu wordt tegengesproken door de bestaande studies ter zake en rechtstreeks ingaat tegen de Europese en wereldwijde strategie die is gericht op de ontwikkeling van meertaligheid vanaf de vroegste kinderjaren. Het voegt eraan toe dat de beweringen van de decreetgever eveneens zinledig zijn ten aanzien van de socio-economische realiteiten en de context van de opvang van kleine kinderen in het Brusselse Gewest, die wordt gekenmerkt door een tekort op het vlak van opvangplaatsen.

A.5.3. Het Parlement van de Franse Gemeenschap doet voorts gelden dat de wijzen waarop de kennis van de Nederlandse taal door de ouder kan worden bewezen en het vereiste kennisniveau niet in verhouding staan tot de doelstelling van de decreetgever om de taalontwikkeling van kinderen van nul tot tweeënehalf jaar oud te verzekeren.

A.5.4. In ondergeschikte orde verzoekt het Parlement van de Franse Gemeenschap het Hof een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

A.6. Het Parlement van de Franse Gemeenschap leidt een zesde middel af uit de schending, door artikel 8, §§ 2 en 3, 2°, van het bestreden decreet, van artikel 143 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de beginselen van evenredigheid en federale loyaliteit. Het doet gelden dat de bestreden bepaling zonder voorafgaand overleg met de Franse Gemeenschap is aangenomen, terwijl zij de gevolgen van de demografische groei in Brussel op onredelijke wijze op de door die laatste erkende en gesubsidieerde kinderopvangvoorzieningen doet wegen.

Verzoekschrift van de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

A.7.1. De Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (hierna : de Vergadering van de FGC), verzoekende partij in de zaak nr. 5539, leidt een eerste middel af uit de schending, door de artikelen 6, 7 en 8 van het bestreden decreet, van de artikelen 10, 11, 30 en 143 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 5, 14, 16, 18 en 28 van het Verdrag inzake de rechten van het kind en met de algemene beginselen van rechtszekerheid, wettigheid en evenredigheid. De verzoekende partij zet uiteen dat het bestreden decreet tot gevolg heeft dat de basissubsidie en/of de aanvullende subsidie zal worden ontnomen aan de tot nu toe door Kind en Gezin erkende kinderopvanginstellingen die de voorwaarde inzake actieve kennis van de Nederlandse taal bij het personeel of de voorwaarde inzake taalvoorrang op het niveau van de opgevangen kinderen niet vervullen. Zij wijst erop dat zulks noodzakelijkerwijs, enerzijds, een vermindering van het aantal kinderopvanglocaties en van het aantal beschikbare plaatsen in het Brusselse Gewest en, anderzijds, een verhoging van het aantal aanvragen tot erkenning en subsidiëring van kinderopvanginstellingen bij de *Office de la naissance et de l'enfance (ONE)* tot gevolg zal hebben, hetgeen een toegenomen financiële last voor de Franse Gemeenschap met zich zal meebrengen. Zij leidt daaruit af dat het decreet aldus de meest kwetsbare bevolking van de openbare voorzieningen voor de opvang van kleine kinderen dreigt uit te sluiten.

A.7.2. De Vergadering van de FGC doet gelden dat hoewel het Hof reeds, bij het arrest nr. 7/2012, een bij een decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 9 juli 2010 ingesteld prioritair inschrijvingsrecht dat is vastgesteld op 55 pct. van de in het onderwijs beschikbare plaatsen geldig heeft verklaard, de context te dezen volkomen verschillend is. Zij onderstreept in dat opzicht dat het aanleren bij baby's en peuters van minder dan tweeënehalf jaar en bij schoolgaande kinderen verschillend is, dat de doelstelling niet dezelfde kan zijn en dat het aangewende middel, dat het verdwijnen van opvanglocaties voor kleine kinderen tot gevolg zal hebben, klaarblijkelijk onevenredig ermee is.

A.8.1. De Vergadering van de FGC leidt een tweede middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 22bis, 30 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de beginselen van rechtszekerheid, wettigheid en evenredigheid, alsook met de artikelen 2, 3, 4, 6 en 18 van het Verdrag inzake de rechten van het kind.

A.8.2. Het eerste onderdeel van dat tweede middel is gericht tegen artikel 7 van het bestreden decreet. De verzoekende partij doet gelden dat die bepaling een onverantwoord verschil in behandeling instelt onder kinderbegeleiders, naargelang zij al dan niet voldoen aan de voorwaarde inzake « actieve » kennis van het Nederlands. Zij is bovendien van mening dat de bestreden bepaling, door het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocatie voor te schrijven, artikel 30 van de Grondwet schendt, aangezien de decreetgever niet is gemachtigd bepalingen aan te nemen die het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen particulieren regelen. Zij voegt eraan toe dat de bepaling eveneens ongrondwettig is in zoverre zij niet preciseert wat men dient te verstaan onder « actieve kennis » van de taal en dat zij bijgevolg een te ruime delegatie aan de uitvoerende macht bevat.

A.8.3. Het tweede onderdeel van dat tweede middel is gericht tegen artikel 8 van het bestreden decreet. De verzoekende partij doet gelden dat die bepaling een onverantwoord verschil in behandeling instelt onder Nederlandssprekende kinderen en ouders, naargelang zij al dan niet kunnen aantonen dat het Nederlands in het gezinsmilieu wordt gebruikt en te dezen voldoende wordt beheerst. Zij voegt eraan toe dat niet valt in te zien in welk opzicht het feit dat één van beide ouders een attest van kennis van het Nederlands bezit, relevant zou zijn ten aanzien van het belang van het kind.

A.9.1. De Vergadering van de FGC leidt een derde middel af uit de schending, door artikel 6 van het bestreden decreet, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18 en 49 van het VWEU en met de artikelen 21, 34 en 36 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De verzoekende partij doet gelden dat de verplichting van de « actieve » kennis van het Nederlands voor de organisator en voor ten minste één van de kinderbegeleiders een door het VWEU verboden beperking van de vrijheid van vestiging vormt en dat, in de veronderstelling dat de door de decreetgever nagestreefde doelstelling wettig is, de in taalaangelegenheden genomen maatregelen totaal onevenredig zijn om die doelstelling te bereiken.

A.9.2. In ondergeschikte orde vordert de verzoekende partij dat het Hof een prejudiciële vraag stelt aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

A.10.1. De Vergadering van de FGC leidt een vierde middel af uit de schending, door de artikelen 7 en 8 van het bestreden decreet, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18 en 45 van het VWEU, met de verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap, meer in het bijzonder artikel 3 ervan, alsook met de artikelen 21, 24, 34 en 36 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.10.2. Het eerste onderdeel van dat vierde middel is gericht tegen artikel 7 van het bestreden decreet. De verzoekende partij doet gelden dat, opdat de basissubsidie wordt toegekend, de bestreden bepaling de verplichting oplegt dat alle kinderbegeleiders een « actieve » kennis van het Nederlands aantonen, terwijl nochtans de decreetgever niet ervan is uitgegaan dat de actieve kennis van de taal bij elk van de kinderbegeleiders noodzakelijk is om de in artikel 6 van hetzelfde decreet bedoelde vergunning te verkrijgen. Zij leidt daaruit af dat die voorwaarde klaarblijkelijk onevenredig is aangezien zij, wegens de aard van de toe te kennen betrekking, niet onontbeerlijk is.

A.10.3. In ondergeschikte orde vordert de verzoekende partij dat het Hof een prejudiciële vraag stelt aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

A.10.4. Het tweede onderdeel van dat vierde middel is gericht tegen artikel 8 van het decreet. De verzoekende partij doet gelden dat die bepaling een onderscheid in behandeling naar gelang van de nationaliteit of de taal doet ontstaan dat niet is verantwoord door het nastreven van een wettig doel, aangezien die vereiste klaarblijkelijk onevenredig is ten aanzien van de buitenlandse en Europese onderdanen.

A.10.5. In ondergeschikte orde vordert de verzoekende partij dat het Hof een prejudiciële vraag stelt aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Memorie van tussenkomst van de Franse Gemeenschapsregering

A.11.1. De Franse Gemeenschapsregering, tussenkomende partij in beide zaken, beperkt haar opmerkingen tot artikel 8, § 2, van het bestreden decreet. Zij doet opmerken dat de samenhang tussen de eerste en de tweede paragraaf van artikel 8 van het decreet niet duidelijk is en denkt uit de tekst te kunnen afleiden dat de taalvoorrang van paragraaf 2 slechts in werking kan worden gesteld onder voorbehoud van de voorafgaande toepassing van de voorrang die verbonden is met het inkomen van de ouders, waarvan het principe is vastgelegd in paragraaf 1 van die bepaling. Zij denkt eveneens te begrijpen dat de kinderopvanglocaties die genoeg zouden nemen met de basissubsidie bepaald in artikel 7 van het decreet, niet ertoe gehouden zijn het in acht te nemen, maar dat voor de kinderopvanglocaties die aanvullend worden gesubsidieerd op basis van artikel 8, die regeling daarentegen niet facultatief zou zijn.

A.11.2. De Franse Gemeenschapsregering is van mening dat het systeem dat, krachtens het bestreden decreet, in de toekomst van toepassing zal zijn op de kinderopvang van baby's en peuters niet helemaal hetzelfde is als datgene dat van toepassing is in het basisonderwijs en het secundair onderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd op grond van het decreet van 28 juni 2002, zoals gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, dat het voorwerp heeft uitgemaakt van het arrest nr. 7/2012 van het Hof. Zij onderstreept in dat opzicht dat de regeling die in het onderwijs de overhand heeft, facultatief, aan het optreden van het lokaal overlegplatform onderworpen en, indien zij door de inrichtende macht is ingesteld, in de tijd beperkt is.

A.12. De Franse Gemeenschapsregering leidt een eerste middel af uit de schending, door artikel 8, § 2, van het bestreden decreet, van de artikelen 10, 11, 22*bis* en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 17 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, met de artikelen 2, 3, 6 en 18 van het Verdrag inzake de rechten van het kind en met de algemene beginselen van *standstill* en evenredigheid.

Zij doet gelden dat de bestreden bepaling een onverantwoord verschil in behandeling onder kinderen doet ontstaan naargelang hun ouders al dan niet het bewijs van een voldoende beheersing van het Nederlands kunnen leveren. Zij voegt eraan toe dat in de veronderstelling dat de door de decreetgever nagestreefde doelstelling erin bestaat binnen de kinderopvanglocaties een goede verhouding tussen de kinderen die thuis Nederlands spreken en de anderstalige kinderen te waarborgen, het in werking gestelde middel onevenredige gevolgen heeft. Zij voegt eraan toe dat de kwetsbare gezinnen van de kinderopvanglocaties zullen worden uitgesloten, terwijl het precies de kinderen van die gezinnen zijn die ondersteuning nodig hebben bij het aanleren van de taal. Ten slotte onderstreept zij dat niets waarborgt dat, zelfs indien één van de ouders het bewijs van zijn kennis van de taal kan leveren, het Nederlands de taal is die daadwerkelijk in het gezinsmilieu wordt gesproken.

A.13. De Franse Gemeenschapsregering leidt een tweede middel af uit de schending, door artikel 8, § 2, van het bestreden decreet, van de artikelen 10, 11, 23, 30 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag. Zij doet gelden dat de taalvrijheid in de privésfeer door de bestreden bepaling wordt geschonden, aangezien zij de ouders ertoe dwingt Nederlands te kennen en te gebruiken om hun kinderen de mogelijkheid te bieden een voorziening te bezoeken waarvan de toegang hun anders dreigt te worden ontzegd. Zij voegt eraan toe dat de doelstelling die erin bestaat te komen tot een bepaald aandeel van kinderen die thuis Nederlands spreken, geen enkele zin heeft, rekening houdend met de heel jonge leeftijd van de betrokken kinderen, en dat het in werking gestelde middel in elk geval onevenredig is.

A.14. De Franse Gemeenschapsregering leidt een derde middel af uit de schending, door artikel 8, § 2, van het bestreden decreet, van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet. Zij doet gelden dat de bestreden bepaling een discriminatie doet ontstaan onder vergelijkbare categorieën van kinderen, namelijk kinderen wier ouders hen in een Nederlandstalige kinderopvanginstelling wensen te plaatsen. Zij voegt eraan toe dat de bepaling des te meer bekritiseerbaar is daar zij het beginsel van de gelijkheid op grond van geboorte op losse schroeven zet.

A.15. De Franse Gemeenschapsregering leidt een vierde middel af uit de schending, door artikel 8, § 2, van het bestreden decreet, van artikel 143 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de beginselen van evenredigheid en federale loyaliteit. Zij doet gelden dat die bepaling is aangenomen zonder overleg met de Franse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of de Franse Gemeenschapscommissie, terwijl de toestand van schaarste op het vlak van kinderopvangplaatsen waaraan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest het hoofd moet bieden en het feit dat in die aangelegenheid de bevoegdheden van de verscheidene wetgevers in het Gewest elkaar overlappen de verplichting van een minimum aan overleg oplegden. Zij onderstreept dat de bestreden bepaling een verhoging van de financiële last voor de Franse Gemeenschap tot gevolg zal hebben, aangezien door Kind en Gezin gesubsidieerde kinderopvangplaatsen gaan verdwijnen en de ouders een beroep zullen doen op de door de *ONE* gesubsidieerde kinderopvangplaatsen. Zij onderstreept ten slotte dat de decreetgever geenszins rekening heeft gehouden met de Brusselse specifieke kenmerken, noch met de rol als hoofdstad en de internationale functie van Brussel.

A.16.1. De Franse Gemeenschapsregering leidt een vijfde middel af uit de schending, door artikel 8, § 2, van het bestreden decreet, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18, 20, 21, 45, 49 en 56 van het VWEU, met artikel 24 van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden en met artikel 21 van het Handvest van de grondrechten.

A.16.2. De Franse Gemeenschapsregering is van mening dat het geen twijfel lijdt dat de eerste personen die het slachtoffer zullen zijn van de inwerkingstelling van de voorrangmaatregel waarin is voorzien bij de bestreden bepaling personen van buitenlandse afkomst zullen zijn en in het bijzonder Europese onderdanen die gebruik hebben gemaakt van hun recht van vrij verkeer en verblijf. Zij doet gelden dat de Europese rechtspraak aantoonde dat de bescherming van een landstaal een wettig doel kan zijn dat de beperking van bepaalde grondrechten verantwoordt maar dat te dezen de Vlaamse decreetgever niet aantoonde dat hij een wettig doel nastreeft, noch dat de in werking gestelde middelen daarmee evenredig zijn. Zij voegt eraan toe dat in het geval dat ervan zou moeten worden uitgegaan dat met het bestreden decreet een wettig doel wordt nagestreefd, vastgesteld zou moeten worden dat de decreetgever geen rekening heeft gehouden met het bestaan van middelen die minder afbreuk doen aan de grondrechten.

A.16.3. Ten slotte herinnert de Franse Gemeenschapsregering eraan dat uit de gecombineerde lezing van de artikelen 21 en 52, § 3, van het Handvest van de grondrechten kan worden afgeleid dat de analyse van het al dan niet discriminerende karakter van het bestreden artikel 8, § 2, moet gebeuren rekening houdend met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Zij is van mening dat de bestreden bepaling een indirecte discriminatie doet ontstaan die gegrond is op de nationaliteit, aangezien er geen zeer sterke overwegingen bestaan om haar te verantwoorden.

A.17. In ondergeschikte orde verzoekt de Franse Gemeenschapsregering het Hof een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Memorie van de Vlaamse Regering

A.18.1. De Vlaamse Regering doet gelden dat, wat artikel 6 van het bestreden decreet betreft, de verzoekende partij in de zaak nr. 5538 slechts grieven formuleert tegen paragraaf 1, 4°, van die bepaling. Zij besluit daaruit dat het beroep onontvankelijk moet worden verklaard in zoverre het de andere bepalingen van artikel 6 beoogt. Evenzo is zij van mening dat het beroep in de zaak nr. 5839 onontvankelijk moet worden verklaard in zoverre het de gehele paragraaf 3 van artikel 8 van het bestreden decreet beoogt, terwijl daarin slechts grieven worden geformuleerd tegen artikel 8, § 3, 2°.

A.18.2. De Vlaamse Regering voegt eraan toe dat de meeste in beide zaken afgeleide middelen onnauwkeurig zijn of lacunes vertonen, hetgeen haar belet haar rechten van de verdediging correct uit te oefenen. Zij is van mening dat in die omstandigheden bepaalde middelen of onderdelen van middelen eveneens onontvankelijk moeten worden verklaard.

A.19.1. In verband met het eerste middel in de zaak nr. 5538 herinnert de Vlaamse Regering eerst eraan dat de bestreden bepalingen die betrekking hebben op de actieve kennis van het Nederlands als erkennings- of subsidiëeringsvoorwaarde gelden voor alle kinderopvanglocaties en niet alleen voor diegene die gelegen zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of in de gemeenten van het Nederlandse taalgebied die een bijzonder taalstatuut kennen. Zij voegt eraan toe dat het middel moet worden beperkt tot de artikelen 6, § 1, 4°, en 7, tweede lid, van het bestreden decreet, in zoverre die bepalingen van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in de gemeenten met bijzonder statuut.

A.19.2. De Vlaamse Regering doet gelden dat de bestreden bepaling geen regel met betrekking tot het gebruik van de talen is, maar wel een bepaling waarbij voorwaarden inzake kennis van de taal worden opgelegd. Zij verwijst naar artikel 24 van het decreet van 30 april 2004 « tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin », op basis waarvan de grondige kennis van het Nederlands wordt geëist van al het personeel van de door dat agentschap erkende of gesubsidieerde voorzieningen. Zij besluit daaruit dat de artikelen 30 en 129 van de Grondwet niet van toepassing zijn op de bestreden bepaling en bijgevolg niet geschonden zijn. Zij onderstreept voorts dat de bekritiseerde bepaling niet tot gevolg heeft een voorwaarde inzake kennis van de taal op te leggen aan natuurlijke personen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, aangezien het feit dat personen zich naar die voorwaarde zouden moeten voegen slechts het gevolg zou zijn van hun keuze om de erkenning en de subsidiëring aan te vragen bij Kind en Gezin, hetgeen zij niet verplicht zijn te doen.

A.19.3. Wat het door de verzoekende partij in de zaak nr. 5538 aan het Hof gerichte verzoek betreft om de bestreden bepaling in die zin te interpreteren dat zij het personeel van de kinderopvanglocaties in de faciliteitengemeenten eveneens de verplichting oplegt de voldoende kennis van het Frans aan te tonen, merkt de Vlaamse Regering op dat het niet binnen de bevoegdheid van het Hof valt om « interpretatieve instructies » te geven.

A.19.4. Ten slotte doet de Vlaamse Regering gelden dat het Hof niet bevoegd is om zich uit te spreken over de verenigbaarheid van de maatregelen tot uitvoering van de bestreden bepaling met artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

A.20.1. In verband met het tweede middel in de zaak nr. 5538 en het eerste onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 5539 doet de Vlaamse Regering in de eerste plaats gelden dat de artikelen 30 en 129 van de Grondwet te dezen niet van toepassing zijn. Zij zet uiteen dat artikel 7, tweede lid, van het bestreden decreet niet

de draagwijdte heeft die de verzoekende partijen eraan geven, aangezien het zich ertoe beperkt aan de Vlaamse Regering een bevoegdheid te delegeren om de bepalingen met betrekking tot het gebruik van het Nederlands in de kinderopvanglocaties aan te nemen. Zij doet gelden dat artikel 7, tweede lid, het gebruik van het Nederlands noch in de betrekkingen tussen de personeelsleden van de kinderopvanglocatie, noch in de betrekkingen van die laatste met de kinderen oplegt. Zij leidt daaruit af dat de schending die de verzoekende partijen aanvoeren, niet aan de bestreden bepaling te wijten is, maar slechts aan een eventuele onwettige uitvoering daarvan zou kunnen worden geweten.

A.20.2. Wat de vermeende schending van het wettigheidsbeginsel betreft, doet de Vlaamse Regering gelden dat artikel 129 van de Grondwet een bepaling is die de bevoegdheid verdeelt tussen de federale overheid en de gemeenschappen, maar niet tussen de wetgevende macht en de uitvoerende macht van de deelentiteiten. Zij voegt eraan toe dat de artikelen 6, § 1, 4°, en 7, tweede lid, van het bestreden decreet geen regelgeving met betrekking tot het gebruik van de talen bevatten, zodat de artikelen 30 en 129 van de Grondwet niet erop van toepassing zijn. Ten slotte doet zij gelden dat de uitdrukking « actieve kennis van het Nederlands » geen enkele rechtsonzekerheid doet ontstaan. Zij onderstreept het feit dat die bepalingen nog niet in werking zijn getreden en dat het in het geding zijnde begrip via de uitvoeringsbesluiten het voorwerp van verduidelijkingen zal uitmaken.

A.21.1. In verband met het derde middel in de zaak nr. 5538 en het tweede onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 5539 is de Vlaamse Regering eerst van mening dat dat laatste onontvankelijk is in zoverre de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 4 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, erin wordt aangevoerd, omdat de verzoekende partij niet uiteenzet in welk opzicht die laatste bepaling zou zijn geschonden. Hetzelfde geldt, volgens haar, wat betreft de aanvoering, door beide verzoekende partijen, van de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 18, lid 3, van hetzelfde Verdrag. Bovendien doet de Vlaamse Regering gelden dat die verdragsbepalingen geen enkel juridisch bindend recht bevatten, maar alleen een middelenverbintenis voor de verdragsluitende Staten.

A.21.2. De Vlaamse Regering herinnert eraan dat artikel 8, § 2, van het bestreden decreet alleen maar een prioritaire inschrijving in het leven roept ten voordele van de kinderen van wie ten minste één van de ouders het Nederlands beheerst en niet ten doel of tot gevolg heeft de toegang te beperken of een bepaalde groep van personen van de dienst van de opvang van heel jonge kinderen uit te sluiten. Zij besluit daaruit dat de bestreden bepaling geen afbreuk doet aan artikel 22*bis* van de Grondwet of aan het beginsel van de gelijkheid op grond van geboorte, aangezien de toegang tot de dienst aan niemand wordt geweigerd, waarbij het enige dat kan worden geweigerd een prioritaire inschrijving is. Zij onderstreept voorts dat de bestreden bepaling een spreidingsregel is, waarbij het kind aan wie een plaats in een kinderopvanglocatie zou worden geweigerd omdat het quotum zou zijn bereikt, nog steeds een plaats kan krijgen in een andere door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde kinderopvanglocatie.

A.21.3. De Vlaamse Regering doet gelden dat met de bestreden bepaling een wettige doelstelling wordt nagestreefd en dat zij niet strijdig is met het belang van het kind. Zij is van mening dat zij perfect past binnen het geheel van de doelstellingen die met het decreet worden nagestreefd en dat zij bijdraagt tot het streven naar een evenwicht tussen de economische, pedagogische en sociale functie van de opvang van heel jonge kinderen. Zij wijst erop dat taal één van de aspecten van de ontwikkeling van jonge kinderen vormt en dat het in dat opzicht belangrijk is dat zij vanaf hun prille leeftijd voldoende kansen genieten om actief Nederlands te leren, door spel en communicatie met andere kinderen. Zij merkt op dat spontane communicatie in het Nederlands in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad niet altijd mogelijk is, hetgeen voor de kinderen die de kinderopvanglocaties in dat taalgebied hebben bezocht een achterstand in het leren van de taal dreigt te veroorzaken en bijgevolg latere schoolmoeilijkheden voor die kinderen. Zij doet gelden dat, door in de door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde kinderopvanglocaties een gelijkmatige spreiding van de kinderen die thuis geen Nederlands spreken te creëren, de bestreden bepaling het aanleren van de taal door alle kinderen, zowel diegenen die haar thuis spreken als diegenen die een andere taal spreken, bevordert, hetgeen duidelijk in het belang van de ontwikkeling van elk kind is.

A.21.4. De Vlaamse Regering gaat vervolgens ervan uit dat de verplichting voor één van de ouders van het kind te bewijzen dat hij het Nederlands beheerst, relevant is ten opzichte van de doelstelling de taalontwikkeling bij heel jonge kinderen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te bevorderen. Zij is van mening dat men redelijkerwijs kan veronderstellen dat ouders die een Nederlandstalige kinderopvanglocatie kiezen en die het Nederlands beheersen, hun kinderen ook, ten minste gedeeltelijk, in die taal opvoeden. Zij erkent dat niet

volledig zal kunnen worden belet dat kinderen die thuis een Nederlandstalige opvoeding krijgen, niet de criteria vervullen om de voorrang te genieten, noch dat omgekeerd kinderen die geen enkele notie van het Nederlands hebben, die voorrang genieten, maar zij gaat ervan uit dat de decreetgever, geplaagd als hij is tegenover een grote diversiteit aan situaties en tegenover de noodzaak objectieve regels aan te nemen, die gevolgen niet helemaal kon vermijden.

A.21.5. De Vlaamse Regering is van mening dat de decreetgever erop heeft toegezien dat de maatregel geen onevenredige gevolgen heeft. Zij wijst erop dat de kinderen die geen prioritaire inschrijving kunnen genieten, kunnen worden ingeschreven ten belope van de 45 pct. niet-prioritaire plaatsen, alsook in de niet-gesubsidieerde kinderopvangvoorzieningen. Zij wijst erop dat in Brussel minder dan de helft van de door Kind en Gezin erkende kinderopvangplaatsen gesubsidieerde plaatsen zijn.

A.21.6. Ten slotte doet de Vlaamse Regering gelden dat wat de vereiste van de actieve kennis van het Nederlands bij de kinderbegeleiders betreft, de decreetgever een ruime beoordelingsmarge geniet en dat hem niets kan worden verweten, aangezien de precieze voorwaarden van die kennis gedetailleerd zullen worden beschreven in de uitvoeringsbesluiten. Zij verwijst in dat opzicht eveneens naar het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

A.22.1. In verband met het vierde middel in de zaak nr. 5538, het derde middel in de zaak nr. 5539 en het eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 5539 gaat de Vlaamse Regering ervan uit dat de bij de artikelen 6, § 1, 4°, en 7, tweede lid, van het bestreden decreet vastgelegde voorwaarden inzake taalkennis in overeenstemming zijn met het recht van vrij verkeer van personen, aangezien de beletsels voor het verkrijgen van een erkenning voor de opening van een kinderopvanglocatie die zouden kunnen voortvloeien uit de bestreden taalvereisten verantwoord zijn door een dwingende doelstelling van algemeen belang en met die doelstelling evenredig zijn.

A.22.2. Zij doet gelden dat de kennis van de Nederlandse taal voor het verkrijgen van de erkenning van de kinderopvanglocatie verantwoord is door de noodzaak de regelgeving in de kinderopvanginstelling te kunnen begrijpen en toepassen en gemakkelijk te kunnen communiceren met de Nederlandstalige gezinnen. De vereiste van die taalkennis bij de verantwoordelijke van de instelling en ten minste één van de personen die er werken, is evenredig met die doelstellingen. Zij legt de nadruk op het feit dat geen enkele andere taalvereiste wordt gesteld, noch voor de organisator van de instelling, noch voor de andere werknemers.

A.22.3. De Vlaamse Regering is van mening dat de taalvereiste die bij artikel 7 van het bestreden decreet wordt gesteld voor het verkrijgen van de basissubsidie, namelijk de actieve kennis van het Nederlands bij de kinderbegeleiders en het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanginstelling, verantwoord is door de doelstelling het aanleren van het Nederlands door heel jonge kinderen te ondersteunen. Zij wijst erop dat de bescherming en de stimulering van het gebruik van een officiële taal doelstellingen van algemeen belang zijn die door het Hof van Justitie van de Europese Unie worden aanvaard en dat in het recht van de Unie de belemmeringen van het vrije verkeer dus worden aanvaard wanneer zij worden verantwoord door het nastreven van die doelen. Zij voegt eraan toe dat de wettigheid van die doelstellingen eveneens wordt erkend bij artikel 4, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, waarin wordt gepreciseerd dat de Unie de nationale identiteit van haar lidstaten beschermt.

A.22.4. De Vlaamse Regering ziet niet in hoe de doelstelling die erin bestaat het aanleren van het Nederlands door jonge kinderen te bevorderen anders zou kunnen worden bereikt dan door een vereiste inzake actieve kennis van de taal ten aanzien van de personen die verantwoordelijk zijn voor hun opvoeding en door een verplichting die taal te gebruiken in de werking van de kinderopvanginstelling, zodat de bestreden maatregel evenredig is met die doelstelling. Zij legt eveneens de nadruk op het feit dat het vereiste kennisniveau niet overdreven hoog is en dat die vereisten slechts gelden voor de kinderopvanginstellingen die een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap wensen te verkrijgen.

A.22.5. De Vlaamse Regering is van mening dat de bij het bestreden decreet gestelde taalvereisten niet tot enige rechtsonzekerheid leiden en dat de sancties die verbonden zijn aan de niet-naleving ervan niet disproportioneel zijn. Zij herinnert eraan dat de bestreden bepalingen nog niet in werking zijn getreden en dat zij in de uitvoeringsbesluiten zullen moeten worden gepreciseerd.

A.22.6. De Vlaamse Regering doet gelden dat de bestreden bepalingen het bij artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie gewaarborgde beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie niet schenden. Zij herinnert eraan dat artikel 52, lid 1, van het Handvest beperkingen op de grondrechten toelaat op voorwaarde dat zij noodzakelijk zijn en worden verantwoord door het nastreven van door de Unie erkende doelstellingen van algemeen belang en op voorwaarde dat zij daarmee evenredig zijn. Zij is van mening te hebben aangetoond dat zulks wel degelijk het geval is.

A.22.7. In zoverre de middelen zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 24, 34 en 36 van het Handvest, gaat de Vlaamse Regering ervan uit dat zij onontvankelijk zijn, bij ontstentenis van uiteenzettingen in de verzoekschriften. In ondergeschikte orde doet zij gelden dat de bestreden taalvereisten duidelijk zijn aangenomen in het belang van de kinderen, zodat zij artikel 24 van het Handvest niet kunnen schenden. Zij voegt eraan toe dat artikel 34 van het Handvest niet relevant is in de context van het bestreden decreet en dat artikel 36 ervan evenmin nuttig kan worden aangevoerd.

A.22.8. De Vlaamse Regering leidt uit het voorgaande af dat het niet nuttig is prejudiciële vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

A.23.1. In verband met het vijfde middel in de zaak nr. 5538 en het tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 5539 is de Vlaamse Regering van mening dat artikel 8, §§ 2 en 3, 2°, in overeenstemming is met het recht van vrij verkeer van personen. Zij herinnert eraan dat in de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt aanvaard dat nationale maatregelen dat recht kunnen beperken of de uitoefening ervan minder aantrekkelijk kunnen maken op voorwaarde dat zij verantwoord zijn door het nastreven van een dwingende doelstelling van algemeen belang, dat zij geschikt zijn om die doelstelling te bereiken en dat zij niet verder gaan dan noodzakelijk is om die te bereiken.

A.23.2. De Vlaamse Regering zet uiteen dat de doelstelling van de bestreden bepaling erin bestaat de verwerving van de Nederlandse taal, die één van de officiële talen van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is, door heel jonge kinderen die de kinderopvanglocaties bezoeken, te ondersteunen. Zij legt de nadruk op het belang van correcte taalverwerving vanaf een zo jong mogelijke leeftijd, om vervolgens de overgang van de kinderen naar het Nederlandstalige onderwijs te bevorderen. Zij is van mening reeds te hebben aangetoond dat het om een doelstelling gaat die door het Hof van Justitie als legitiem is erkend. Zij antwoordt bovendien aan de verzoekende partijen dat het doel van de decreetgever niet erin bestaat elke vorm van meertaligheid te doen verdwijnen, zodat de argumenten die zij halen uit wetenschappelijke studies die het belang aantonen, voor de ontwikkeling van het kind, om met een meertalig milieu te worden geconfronteerd, naar haar mening, in die context niet relevant zijn. De Vlaamse Regering voegt eraan toe dat de bestreden bepaling geen enkele invloed heeft op het totale aantal beschikbare kinderopvangplaatsen en dat haar niet de schuld zou kunnen worden gegeven van een eventueel tekort aan plaatsen.

A.23.3. De Vlaamse Regering doet gelden dat artikel 8, §§ 2 en 3, 2°, van het bestreden decreet evenredig is met het nagestreefde doel. Zij herinnert eraan dat de maatregel slechts een beperkte impact heeft op maximum 55 pct. van de beschikbare plaatsen in de door Kind en Gezin gesubsidieerde kinderopvanglocaties en dat de resterende plaatsen, dat wil zeggen 45 pct., kunnen worden ingenomen door kinderen van wie geen enkele ouder Nederlands spreekt. Zij zet uiteen dat het dus niet om een uitsluiting van een categorie van kinderen gaat, maar wel om de spreiding van die kinderen over de kinderopvanglocaties teneinde een overdreven concentratie van Nederlandsonkundige kinderen in bepaalde kinderopvanglocaties te vermijden. Zij is vervolgens van mening dat het niet overdreven moeilijk is te voldoen aan de taalvereisten voor één van beide ouders van het kind. Zij voegt eraan toe dat het in het decreet vermelde percentage een maximum is, zodat in bepaalde kinderopvanglocaties een lager percentage zou kunnen worden vastgelegd naar gelang van de sociologische realiteiten van de ligging ervan.

A.23.4. De Vlaamse Regering doet gelden dat de bestreden maatregel niet strijdig is met het bij artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie gewaarborgde beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Zij is van mening te hebben aangetoond dat de beperkingen op de in het geding zijnde grondrechten noodzakelijk zijn en verantwoord zijn door het nastreven van doelstellingen van algemeen belang die door de Unie zijn erkend, alsook dat zij daarmee evenredig zijn, overeenkomstig artikel 52, lid 1, van het Handvest. Bovendien gaat zij ervan uit dat de bestreden bepaling geen enkel verschil in behandeling op basis van ras of etnische afkomst in het leven roept. Zij herinnert eraan dat de bestreden bepaling uitdrukkelijk is aangenomen in het belang van de betrokken kinderen, zodat zij in overeenstemming is met artikel 24 van het Handvest. Zij gaat ervan uit te hebben aangetoond dat de bestreden bepaling in overeenstemming is met het recht

van de Europese Unie, zodat de artikelen 34 en 36 van het Handvest niet geschonden zijn. Ten slotte is de Vlaamse Regering van mening dat de richtlijn 2000/43/EG te dezen niet van toepassing is.

A.23.5. De Vlaamse Regering leidt uit het voorgaande af dat het niet nuttig is een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

A.24. In verband met het zesde middel in de zaak nr. 5538 en het eerste middel in de zaak nr. 5539 is de Vlaamse Regering van mening dat er geen sprake zou kunnen zijn van een schending van het beginsel van de federale loyauteit, aangezien de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie op geen enkele wijze zijn aangetast. Zij herhaalt dat de bepalingen van het bestreden decreet niet tot gevolg hebben de bestaande capaciteit inzake opvang van heel jonge kinderen op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te verminderen. Voor het overige is zij van mening dat de verzoekende partijen niet aantonen hoe de voorrangsregel de uitoefening van hun bevoegdheden door die overheden onmogelijk of overdreven moeilijk zou kunnen maken.

Memorie van antwoord van het Parlement van de Franse Gemeenschap

A.25. Het Parlement van de Franse Gemeenschap bevestigt dat het beroep dat het heeft ingesteld slechts artikel 6, § 1, 4°, artikel 7, tweede lid, en artikel 8, §§ 2 en 3, 2°, van het bestreden decreet beoogt. Bovendien is het van mening dat de middelen zijn uitgedrukt op een wijze die de Vlaamse Regering in staat stelt ze te begrijpen en erop te antwoorden.

A.26.1. De verzoekende partij betwist de bewering van de Vlaamse Regering dat het eerste middel zou moeten worden beperkt tot het onderzoek van de bekritiseerde bepalingen, in zoverre zij van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in de gemeenten met bijzonder taalstatuut. Zij herinnert eraan dat in dat middel een dubbele schending van de bevoegdheidverdelende regels wordt aangeklaagd, eerst *ratione materiae*, aangezien het de gemeenschappen bij artikel 129 van de Grondwet slechts is toegestaan het gebruik van de talen te regelen in de domeinen die erin zijn opgesomd, en vervolgens *ratione loci*, aangezien de decreetgever in elk geval onbevoegd zou zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in de gemeenten met bijzonder taalstatuut. Zij is van mening dat het ongrondwettig is te betogen dat het zou volstaan bevoegd te zijn voor een aangelegenheid om eveneens de taalkennis van de betrokken personen te regelen en dat de overheid die bevoegd is om het gebruik van de talen te regelen eveneens bevoegd is om de taalkennis te regelen.

A.26.2. Het Parlement van de Franse Gemeenschap voegt eraan toe dat niet staande kan worden gehouden dat de bestreden bepalingen los zouden staan van de regelgeving inzake het gebruik van de talen, terwijl het tweede lid van artikel 7 van het bestreden decreet in een delegatie aan de Regering voorziet om met name het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocaties te bepalen. In ondergeschikte orde onderstreept het dat de vereiste taalkennis niet nauw verbonden is met de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake gezinsbeleid.

A.26.3. Het Parlement van de Franse Gemeenschap gaat ervan uit dat indien zou moeten worden aanvaard dat de Vlaamse decreetgever wel degelijk bevoegd is om het gebruik van de talen en/of de taalkennis te regelen, vastgesteld zou moeten worden dat in het decreet niets wordt gepreciseerd ten aanzien van het gebruik van het Frans en de voldoende beheersing van die taal in de gemeenten met een bijzonder taalstatuut, hetgeen de positieve verplichting van de decreetgever om de personen die in die gemeenten wonen en het Frans wensen te gebruiken met de personeelsleden van de kinderopvanglocaties, verschillend te behandelen, zou schenden.

A.27. In verband met het tweede middel doet het Parlement van de Franse Gemeenschap gelden dat het antwoord van de Vlaamse Regering erop neerkomt zowel de letter als de *ratio legis* van artikel 7, tweede lid, van het decreet, dat onbetwistbaar het gebruik van de talen tussen particulieren regelt, te ontkennen. Het is van mening dat het in dat opzicht van weinig belang is dat de Regering later beslist een al dan niet exclusief gebruik van het Nederlands in de kinderopvanglocatie op te leggen, aangezien in de tekst van het decreet zelf wordt vereist dat die taal wordt gebruikt. Ten slotte bevestigen, voor de verzoekende partij, de door de Vlaamse Regering verstrekte preciseringen ten aanzien van de taalkennisniveaus die in de reglementaire bepalingen zullen worden vereist, alleen maar de onbepaaldheid van de woorden « actieve kennis », die blijkbaar verschillen naar gelang van de betrokken personen en lijken te schommelen tussen verschillende niveaus van het Europese referentiekader.

A.28.1. Wat het derde middel betreft, herinnert het Parlement van de Franse Gemeenschap eerst eraan dat artikel 18, lid 3, van het Verdrag inzake de rechten van het kind wordt aangevoerd in samenhang met de artikelen 10, 11 en 22*bis* van de Grondwet, zodat het middel betrekking heeft op een schending van het recht van het kind op maatregelen en diensten die zijn ontwikkeling bevorderen alsook op kinderopvangdiensten, en tegelijkertijd op een discriminerende schending van die rechten. Het is van mening dat het middel voldoende is uiteengezet. Ten aanzien van het argument dat artikel 18, lid 3, van het Verdrag geen enkel afdwingbaar recht zou bevatten, doet het Parlement van de Franse Gemeenschap gelden dat het zich niet ertegen verzet dat het Hof de verenigbaarheid van de bestreden bepaling met dat artikel toetst.

A.28.2. Ten gronde doet het Parlement van de Franse Gemeenschap gelden dat het juridisch verkeerd is te beweren dat de decreetgever over een ruime beoordelingsvrijheid zou beschikken om de uitoefening van het recht van de kinderen op opvang te verbinden aan een reeks van voorwaarden, aangezien de aan de grondrechten aangebrachte beperkingen restrictief moeten worden geïnterpreteerd. Wat betreft de doelstelling om vanaf de prilste leeftijd van de kinderen het aanleren van het Nederlands te bevorderen teneinde schoolachterstand te vermijden, stelt het Parlement van de Franse Gemeenschap vast dat die feiten door de Vlaamse Regering worden aangevoerd zonder door statistische of wetenschappelijke gegevens te zijn bewezen. Het is van mening dat de Vlaamse Regering, door te stellen dat het in het belang is van de kinderen die afkomstig zijn uit gezinnen waar men Nederlands spreekt te worden opgevangen in locaties die door een voldoende aantal Nederlandstalige kinderen worden bezocht, de orde van de rechten die in acht moeten worden genomen omkeert, omdat het in de eerste plaats van essentieel belang is dat elk kind zonder discriminatie het voordeel van een plaats in een kinderopvanglocatie kan genieten, hetgeen in de huidige situatie van schaarste verre van het geval is.

A.29. In verband met het vierde middel onderstreept het Parlement van de Franse Gemeenschap dat de tekst van artikel 7 van het bestreden decreet, in het tweede lid ervan, aan alle kinderbegeleiders die in de kinderopvanglocatie werken een verplichting van actieve kennis van het Nederlands en het gebruik van het Nederlands in het werkkader oplegt, zodat het niet, zoals de Vlaamse Regering beweert, gaat om een eenvoudige overdracht van bevoegdheid. Het is van mening dat de Vlaamse Regering niet erin slaagt aan te tonen dat de bij de bestreden bepalingen opgelegde vereisten inzake kennis en gebruik van de Nederlandse taal worden verantwoord door dwingende redenen van algemeen belang, dat zij geschikt zouden zijn om de doelstelling te bereiken die erin bestaat het aanleren van de taal door jonge kinderen te ondersteunen, en ten slotte dat zij met die doelstelling evenredig zouden zijn. Het voegt eraan toe dat de evenredigheidstoetsing bovendien problematisch is geworden wegens het feit dat de Vlaamse Regering stelt dat er « een aantal Nederlandssprekenden » nodig zou zijn en dat de uitdrukking « het gebruik van het Nederlands » niet is bepaald. Het besluit daaruit dat de bestreden bepalingen de toetsing inzake overeenstemming met het recht van de Europese Unie, waarin geen genoeg kan worden genomen met beperkingen die vaag zijn geformuleerd of waarvan de interpretatie door de Regering strijdig is met de letter van het decreet, niet kunnen doorstaan. Het Parlement van de Franse Gemeenschap wijst bovendien erop dat het niet eenvoudig is te voldoen aan de taalvereisten in kwestie en dat de Regering niet aantoont in welk opzicht het vereiste niveau zou moeten worden bereikt, gelet op de taken die een kinderbegeleider dient te vervullen.

A.30.1. In verband met het vijfde middel bevestigt het Parlement van de Franse Gemeenschap dat het ervan uitgaat dat de voorrangsregel bepaald in artikel 8, § 2, van het bestreden decreet een discriminatie op grond van de taal vormt, alsook een indirecte discriminatie op grond van de nationaliteit en de etnische afkomst. Het is van mening dat de Vlaamse decreetgever niet aantoont dat met de maatregel een wettig doel wordt nagestreefd of dat het gebruikte criterium relevant zou zijn om een dergelijke doelstelling te bereiken. Het wijst erop dat geen enkele wetenschappelijke studie of geen enkel wetenschappelijk bewijs aantoont dat baby's en peuters, met inbegrip van diegenen van wie de taal die in het gezin wordt gesproken het Nederlands is, die vanaf de eerste maanden van hun leven in een meertalig milieu zijn ondergedompeld, een achterstand vertonen bij het aanleren van de taal. Het leidt daaruit af dat de door de decreetgever aangevoerde reden om de bestreden voorrangsregel in te voegen, een duidelijke beoordelingsfout is, of op zijn minst een ongegrond vooroordeel.

A.30.2. Het Parlement van de Franse Gemeenschap legt de nadruk op het feit dat, rekening houdend met de huidige toestand van schaarste op het vlak van kinderopvangplaatsen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de bepalingen van het bestreden decreet, hoewel zij niet direct plaatsen schrappen of niet uitdrukkelijk erin voorzien het aantal ervan te verminderen, op termijn tot gevolg hebben het aanbod van niet-gesubsidieerde plaatsen te verminderen.

A.30.3. Wat de evenredigheid van de maatregel betreft, is het Parlement van de Franse Gemeenschap van mening dat het niveau van taalvereisten dat door één van de ouders moet worden bereikt, niet in verhouding staat tot de verklaarde doelstelling, namelijk de ondersteuning van de taalontwikkeling in het Nederlands van kinderen

van nul tot tweeënehalf jaar oud. Het onderstreept dat, gelet op de door de Vlaamse Regering verstrekte preciseringen, het niveau van taalbeheersing dat van één van de ouders van het kind wordt geëist, hoger is dan dat wat wordt geëist van de kinderbegeleiders die in een door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde kinderopvanglocatie werken.

A.30.4. Het Parlement van de Franse Gemeenschap is van mening dat de parallel die de Vlaamse Regering trekt met de, door het Hof toelaatbaar geachte, voorrangsregel voor toegang tot de Nederlandstalige scholen in Brussel, feitelijke grondslag mist en faalt naar recht. In dat opzicht wijst het erop dat de kinderen op wie de opvang betrekking heeft en de schoolgaande kinderen van zeer uiteenlopende leeftijden en ontwikkelingsniveaus zijn, in het bijzonder ten aanzien van het aanleren van de taal en de verwachtingen van de ouders op dat vlak. Het voegt eraan toe dat, hoewel men zich eventueel kan indenken dat de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs een dergelijke voorrangsregel vergt, de verbetering van de kwaliteit van de opvang van baby's en peuters geen soortgelijke doelstelling is en het dus niet mogelijk maakt dezelfde bepaling te verantwoorden.

A.31. Wat het zesde middel betreft, preciseert het Parlement van de Franse Gemeenschap dat het niet beweert dat geen enkele van de thans door de Vlaamse Gemeenschap erkende kinderopvanglocaties erin zal slagen te voldoen aan de nieuwe taalverplichtingen, maar dat het gewoon vaststelt dat zulks voor een aanzienlijk deel daarvan het geval zal zijn. Het is van mening dat de Vlaamse decreetgever de federale loyauteit en het evenredigheidsbeginsel heeft geschonden omdat, gezien de schaarste inzake kinderopvangplaatsen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de Brusselse demografische context, de gevolgen van de bepalingen van het bestreden decreet meer zullen wegen op de voorzieningen van de ONE en de financiering van de Franse Gemeenschap.

Memorie van antwoord van de Vergadering van de FGC

A.32. De Vergadering van de FGC bevestigt dat haar beroep het geheel van de paragrafen 2 en 3 van artikel 8 van het bestreden decreet beoogt. Voor het overige is zij van mening dat er te dezen geen ernstige reden voor enige exceptie *obscuri libelli* is.

A.33. In verband met het eerste middel betwist de Vergadering van de FGC formeel de bewering van de Vlaamse Regering dat de bepalingen van het bestreden decreet de in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bestaande kinderopvangcapaciteit niet zouden wijzigen en stelt zij dat die bepalingen integendeel tot gevolg gaan hebben een aantal kinderen uit te sluiten van de kinderopvanglocaties die behoren tot het door Kind en Gezin erkende netwerk. Zij gaat ervan uit dat zij het slachtoffer is van de in het geding zijnde verbreking van de federale loyauteit, aangezien zij het is die het hoofd zal moeten bieden aan een bijkomende financiële last om, voor zover mogelijk, de baby's wier inschrijving zal zijn geweigerd ingevolge de toepassing van de bij het bestreden decreet in het leven geroepen taalvoorrang op te vangen in de kinderopvangvoorzieningen die tot haar netwerk behoren.

A.34. Wat het tweede middel, tweede onderdeel, betreft, is de Vergadering van de FGC van mening dat de bepalingen van artikel 22*bis* van de Grondwet alsook de bepalingen van het Verdrag inzake de rechten van het kind te dezen volkomen relevant zijn, aangezien zij de verplichting opleggen dat met het belang van het kind rekening wordt gehouden bij elke beslissing die het kind aangaat. Zij gaat ervan uit dat de Vlaamse Regering niet verantwoordt waarom het voordeel van maatregelen en diensten die bijdragen tot de ontwikkeling van het kind aan sommige kinderen en niet aan anderen zou zijn voorbehouden, naar gelang van het vermogen van de ouders om het bewijs te leveren van een voldoende beheersing van het Nederlands.

A.35. Wat het derde middel betreft, is de Vergadering van de FGC van mening dat de Vlaamse Regering geenszins antwoordt op de vraag in welk opzicht de beperking die is opgelegd aan de vrijheid van vestiging verantwoord zou zijn. Zij is van mening dat niet kan worden ingezien waarom een kinderopvanginstelling niet zou kunnen worden georganiseerd door een onderdaan van de Europese Unie die noch het Nederlands noch het Frans zou beheersen.

A.36. Wat het vierde middel, eerste onderdeel, betreft, is de Vergadering van de FGC van mening dat men zich op zijn minst moet afvragen of het beroep van kinderbegeleider, door zijn aard, een actieve kennis van de Nederlandse taal vergt en onderstreept zij dat, met name op dat punt, de situatie van die beroepskrachten niet vergelijkbaar is met die van de leerkrachten.

Memorie van antwoord van de Franse Gemeenschapsregering

A.37.1. De Franse Gemeenschapsregering is, wat haar eerste middel betreft, van mening dat met betrekking tot het beginsel van gelijkheid onder kinderen naar gelang van de taalsituatie van de ouders, de decreetgever niet over een ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt en dat het Hof een striktere controle moet uitoefenen. Zij is van mening dat de bewering van de Vlaamse Regering dat artikel 8, § 2, van het bestreden decreet een wettig doel nastreeft en niet strijdig is met het belang van het kind, niet is aangetoond en door objectieve elementen wordt tegengesproken. Zij doet gelden dat hoewel het waar is dat een goede opvang vanaf de prille leeftijd voor kinderen van bescheiden afkomst en/of anderstalige kinderen ertoe bijdraagt de gelijkheid van kansen voor die kinderen te bevorderen, artikel 8, § 2, gevolgen heeft die in strijd zijn met die doelstelling, aangezien het ertoe leidt die kinderen van de gesubsidieerde kinderopvanglocaties uit te sluiten. Zij voegt eraan toe dat de Vlaamse Regering op geen enkele wijze aantoont dat het contact met allochtone kinderen de taalontwikkeling van de kinderen die in een Nederlandstalig milieu zijn geboren, zou schaden.

A.37.2. De Franse Gemeenschapsregering is eveneens van mening dat geen enkele lering kan worden getrokken uit het arrest nr. 7/2012 van het Hof, aangezien de situatie van het Nederlandstalige onderwijs en die van de opvang van jonge kinderen niet kunnen worden vergeleken.

A.38. Ten aanzien van het vierde middel van haar memorie van tussenkomst is de Franse Gemeenschapsregering van mening dat het onloochenbaar is dat door het bestreden decreet aan te nemen, de Vlaamse Gemeenschap geen rekening heeft gehouden met de gevolgen die het zou hebben op de andere partners van het federale België, terwijl het beginsel van de federale loyaliteit van de gefedereerde entiteiten en de federale overheid eist dat zij rekening houden met de gevolgen die hun normen op de andere bevoegdheidsniveaus zullen hebben.

A.39. Ten aanzien van het vijfde middel is de Franse Gemeenschapsregering van mening dat in de veronderstelling dat het Hof van oordeel zou zijn dat met artikel 8, § 2, van het bestreden decreet een wettig doel wordt nagestreefd, hetgeen zij overigens betwist, zou dienen te worden vastgesteld dat de Vlaamse decreetgever geen rekening heeft gehouden met het bestaan van middelen die minder afbreuk doen aan de grondrechten.

Memorie van wederantwoord van de Vlaamse Regering

A.40. Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep in de zaak nr. 5539 herhaalt de Vlaamse Regering dat aangezien slechts tegen artikel 8, § 3, 2°, grieven worden geformuleerd, het beroep onontvankelijk is in zoverre het artikel 8, § 3, 1° en 3°, beoogt.

A.41. In verband met het eerste middel in de zaak nr. 5538 is de Vlaamse Regering van mening dat het Parlement van de Franse Gemeenschap op generlei wijze haar argument weerlegt volgens hetwelk de betrokken taalvereisten nauw verbonden zijn met de gemeenschapsbevoegdheid inzake gezinsbeleid. Zij herhaalt bovendien dat naar haar mening artikel 16 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen te dezen niet van toepassing is, aangezien de bestreden bepalingen niet het gebruik van de talen regelen, personen niet ertoe verplichten het Nederlands te gebruiken en dus geen afbreuk doen aan de faciliteiten in de rand- of de taalgrensgemeenten.

A.42.1. Wat het tweede middel in de zaak nr. 5538 en het eerste onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 5539 betreft, herhaalt de Vlaamse Regering haar standpunt dat artikel 7, tweede lid, van het bestreden decreet niets meer bevat dan een overdracht van bevoegdheden aan de uitvoerende macht en op zichzelf geenszins het gebruik van het Nederlands onder particulieren oplegt. Zij onderstreept in dat opzicht dat het decreet geenszins de actieve kennis van het Nederlands bij alle kinderbegeleiders oplegt, maar dat het om sommigen van hen kan gaan. Zij wijst erop dat het te dezen is geboden haar interpretatie van de bestreden bepaling in aanmerking te nemen, interpretatie die, volgens haar, die bepaling in overeenstemming met de Grondwet maakt.

A.42.2. Ten aanzien van de grief die is afgeleid uit de rechtsonzekerheid die ontstaat door de onduidelijkheid van het vereiste niveau van taalkennis, is de Vlaamse Regering van mening dat het normaal en passend is dat het niveau van actieve kennis van de taal dat van de verschillende betrokkenen wordt geëist, varieert, aangezien het aangepast moet zijn aan het doel dat met de norm wordt nagestreefd.

A.43.1. In verband met het derde middel in de zaak nr. 5538 en het tweede onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 5539 betoogt de Vlaamse Regering dat de bestreden bepaling sommige kinderen niet uitsluit, maar zich ertoe beperkt een prioritaire inschrijving te regelen, zodat, volgens haar, de argumentatie van de verzoekende partijen op een verkeerde interpretatie van de bepaling berust. Zij preciseert dat het cijfer van 45 pct. beschikbare plaatsen waarop de voorrang geen betrekking heeft, geen maximumpercentage is, maar wel degelijk een minimumpercentage, aangezien de verantwoordelijke van elke kinderopvanglocatie ervoor kan kiezen een percentage plaatsen waarop de voorrang betrekking heeft aan te nemen dat kleiner is dan 55 pct.

A.43.2. In verband met de vergelijking met het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap en met het arrest nr. 7/2012 van het Hof legt de Vlaamse Regering de nadruk op het feit dat de kinderen die de kinderopvanglocaties bezoeken op een leeftijd zijn die cruciaal is voor het correct aanleren van een taal, zodat de ondersteuning van de taalontwikkeling een relevante doelstelling is wat kinderen van die leeftijd betreft.

A.44. De Vlaamse Regering gaat ervan uit dat het tweede middel dat door de Franse Gemeenschapsregering naar voren is gebracht, onontvankelijk is in zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 2 van het Eerste Protocol bij dat Verdrag, wegens ontstentenis van uiteenzetting van de grief. Bovendien is zij van mening dat de Franse Gemeenschapsregering de vereisten inzake taalkennis en de regelgeving inzake het gebruik van de talen met elkaar verwacht. Zij herinnert eraan dat de bestreden bepaling geenszins het gebruik van het Nederlands oplegt aan de betrokken ouders en dat zij slechts een evenwichtige spreiding beoogt van de kinderen die thuis geen Nederlands spreken in de door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde kinderopvanglocaties. Zij voegt eraan toe dat de vereiste, voor één van de ouders, het bewijs te leveren van de voldoende beheersing van het Nederlands kan worden beschouwd als een « overeenkomstige plicht » in de zin van artikel 23 van de Grondwet.

A.45. In verband met het vierde middel in de zaak nr. 5538, het derde middel en het eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 5539 verwijst de Vlaamse Regering naar de argumentatie die zij in haar memorie heeft uiteengezet om aan te tonen dat de aangevoerde bepalingen van het recht van de Europese Unie niet zijn geschonden.

A.46. In verband met het vijfde middel in de zaak nr. 5538, het tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 5539 en het vijfde middel dat door de Franse Gemeenschapsregering naar voren is gebracht, gaat de Vlaamse Regering ervan uit dat aangezien in elke kinderopvanglocatie ten minste 45 pct. van de beschikbare plaatsen openstaan voor alle kinderen, zonder dat beheersing van het Nederlands door hun ouders vereist is, artikel 8, § 2, van het bestreden decreet geen beperking vormt van het recht van vrij verkeer van personen of diensten. Zij voegt eraan toe dat indien er een aantasting van dat recht zou zijn, zij in elk geval zou zijn verantwoord door de doelstelling de taalverwerving voor alle kinderen in de beste omstandigheden te ondersteunen, en dat de vereiste inzake taalbeheersing noch onevenredig is, noch overdreven moeilijk om eraan te voldoen. Volgens haar heeft het feit dat de taalvereiste van artikel 8, § 2, een beetje hoger is dan die van artikel 7 van het bestreden decreet te maken met de bestaansredenen ervan, namelijk waarborgen dat het Nederlands de taal is die in het gezin van het kind wordt gesproken.

A.47. In verband met het zesde middel in de zaak nr. 5538 en het eerste middel in de zaak nr. 5539 herhaalt de Vlaamse Regering dat het bestreden decreet geen enkele invloed heeft op het totale aantal kinderopvangplaatsen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, dat het niet tot gevolg heeft een categorie van kinderen van de kinderopvangplaatsen in de door Kind en Gezin erkende voorzieningen uit te sluiten en dat het geen verschuiving van de door Kind en Gezin erkende voorzieningen naar de ONE met zich meebrengt, zodat de middelen die zijn afgeleid uit de schending van het beginsel van de federale loyaliteit niet gegrond zijn. Zij voegt eraan toe dat Kind en Gezin en de ONE thans samen, op verzoek van hun respectieve toezichthoudende ministers, een overgangsplan uitwerken dat ertoe strekt het aantal in Brussel aangeboden kinderopvangplaatsen te verhogen.

- B -

Ten aanzien van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters

B.1.1. Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters (hierna : het decreet van 20 april 2012) heeft tot doel het decretale kader vast te leggen met betrekking tot de organisatie van de opvang van kinderen in de voorschoolse leeftijd « in aanvulling op de opvoeding van het kind in zijn gezin » (artikel 3, eerste lid, van het decreet). Het bepaalt dat vanaf de inwerkingtreding ervan geen enkele professionele kinderopvanglocatie zal kunnen worden geopend zonder dat de organisator vooraf een vergunning heeft verkregen die wordt uitgereikt door het autonome agentschap « Kind en Gezin » (artikel 4) en het legt de voorwaarden vast waaronder die vergunning wordt toegekend (artikel 6). In het decreet wordt eveneens de subsidiëring van de kinderopvanglocaties in verschillende trappen georganiseerd. De erkende kinderopvanglocaties die aan bepaalde voorwaarden voldoen kunnen een basissubsidie (artikel 7) alsook, indien zij aan bijkomende voorwaarden beantwoorden, aanvullende subsidies (artikelen 8, 9 en 10) aanvragen en verkrijgen. Het decreet bepaalt voorts het toezicht op de kinderopvanglocaties (artikelen 15, 16 en 17) en de maatregelen die kunnen worden genomen ten aanzien van de kinderopvanglocaties die de decretale of reglementaire bepalingen die van kracht zullen zijn niet in acht nemen.

De als beroep en tegen betaling uitgeoefende kinderopvang, die krachtens het decreet van 20 april 2012 aan een voorafgaande vergunning is onderworpen, kan drie verschillende vormen aannemen (artikel 4 van het decreet). Het gaat om « de gezinsopvang », die plaatsvindt buiten de gezinswoning van het kind wanneer maximaal acht kinderen tegelijk aanwezig kunnen zijn, « de groepsopvang », die plaatsvindt buiten de gezinswoning van het kind wanneer minimaal negen kinderen tegelijk aanwezig kunnen zijn en om « de opvang aan huis » als de kinderopvang in de gezinswoning van het kind gebeurt.

B.1.2. Door het aannemen van dat decreet wil de Vlaamse decreetgever « tegemoetkomen aan de opvangbehoeften van alle kinderen en gezinnen zonder onderscheid, en dat door het aanbieden van voldoende, toegankelijke, betaalbare, kwaliteitsvolle en leefbare kinderopvang, en door middel van een eenduidige, transparante, werkbare,

eenvormige en toekomstgerichte wetgeving » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/5, p. 4).

B.1.3. Uit de verzoekschriften en de memorie van tussenkomst blijkt dat de middelen zijn gericht tegen artikel 6, § 1, 4°, artikel 7, tweede lid, en artikel 8, §§ 2 en 3, van het bestreden decreet. Het Hof onderzoekt de middelen, waarbij het ze groepeert volgens de bepaling die erin wordt beoogd.

Ten aanzien van artikel 6 van het decreet van 20 april 2012

B.2.1. Artikel 6 van het decreet van 20 april 2012 bepaalt :

« § 1. De organisator voldoet voor zijn kinderopvanglocatie minstens aan alle voorwaarden met betrekking tot :

1° de infrastructuur, minstens de ruimte, bestemd voor kinderopvang, de uitrusting en de inrichting ervan;

2° de veiligheid en de gezondheid, met inbegrip van specifieke brandveiligheidsvoorschriften voor kinderopvanglocaties, met behoud van de toepassing van de federale basisnormen voor de brandveiligheid van gebouwen;

3° de omgang met de kinderen en de gezinnen, waaronder minstens :

a) het respecteren van de fysieke en de psychische integriteit van elk kind;

b) het niet discrimineren van kinderen en gezinnen. Er mogen geen voorwerpen of tekenen aanwezig zijn die blijk geven van discriminatie of die racistisch, xenofob of onwettig zijn, als de aanwezige voorwerpen of tekenen een nadelige invloed op de kinderen kunnen hebben;

c) het pedagogische beleid en de pedagogische ondersteuning met het oog op het stimuleren van de ontwikkeling van elk kind op lichamelijk, cognitief, sociaal-emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak, en met het oog op het waarborgen van het welbevinden en de betrokkenheid van elk kind;

d) de betrokkenheid en de participatie van de gezinnen, met inbegrip van de periodieke evaluatie van de tevredenheid van de gezinnen en de communicatie met de gezinnen, en met inbegrip van de informatie van Kind en Gezin over de vergunning;

e) het huishoudelijk reglement en de schriftelijke overeenkomst met de gezinnen;

4° de personen werkzaam in de kinderopvanglocatie, minstens met betrekking tot :

a) de verantwoordelijke, zoals zijn kwalificatie, te volgen vorming en zijn actieve kennis van de Nederlandse taal;

b) de kinderbegeleider, zoals zijn kwalificatie, te volgen vorming, het aantal kinderbegeleiders in verhouding tot het aantal tegelijk aanwezige kinderen en voor minstens één van de kinderbegeleiders de actieve kennis van de Nederlandse taal;

5° het organisatorische management van de kinderopvanglocatie, minstens de verantwoordelijkheidstoedeling, de leefgroepindeling, de financiële werking, het kwaliteitsbeleid en de klachtenbehandeling;

6° de samenwerking met Kind en Gezin, het lokaal loket kinderopvang en het lokaal bestuur.

[...]

§ 5. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot paragraaf 1 tot en met paragraaf 4, en maakt daarbij een onderscheid tussen de startvoorwaarden en de werkingsvoorwaarden.

De Vlaamse Regering bepaalt de competenties voor kinderopvang.

[...] ».

B.2.2. In artikel 2, eerste lid, 4° tot 6°, wordt gepreciseerd dat de « organisator » « de natuurlijke persoon of de rechtspersoon [is] die kinderopvang organiseert », de « verantwoordelijke » « de persoon [is] die door de organisator is aangewezen om de kwaliteitsvolle werking van de kinderopvanglocatie dagelijks te regelen » en de « kinderbegeleider » « de persoon [is] die door de organisator is aangewezen om de kinderen op te voeden, bij te dragen tot hun ontwikkeling en hen te verzorgen ».

In de kleine kinderopvanglocaties kunnen de functies van verantwoordelijke en kinderbegeleider door dezelfde persoon worden uitgeoefend.

B.2.3. In de memorie van toelichting van het ontwerp van decreet wordt in verband met de vereiste van actieve kennis van het Nederlands bij de verantwoordelijke gepreciseerd :

« Voor de verantwoordelijke zal de Vlaamse Regering minstens voorwaarden opleggen inzake kwalificatie, te volgen vorming en de actieve kennis van de Nederlandse taal.

Uitgangspunt voor de voorwaarden inzake de actieve kennis van het Nederlands voor de verantwoordelijke in de kinderopvang is hoe dan ook de taalvrijheid zoals gewaarborgd door de Grondwet (artikel 30). De vergunningsvoorwaarden zullen niet aan deze taalvrijheid raken, er zullen enkel voorwaarden gelden rond taalkennis. Kennis van het Nederlands is noodzakelijk om een aantal doelstellingen te kunnen bereiken. Actieve kennis van het Nederlands van de verantwoordelijke is van belang om onder meer de van toepassing zijnde regelgeving, richtlijnen, aanbevelingen en gehanteerde instrumenten te kunnen verstaan en toepassen op de werkvloer. Daarnaast is deze kennis ook aangewezen om vlot contact met Nederlandstalige gezinnen te kunnen aangaan. De kinderopvang dient ook ingeschakeld te worden om een actieve rol te spelen in de strijd tegen de taalachterstand. Als de verantwoordelijke vervangen moet worden, voldoet de vervanger ook aan de voorwaarden.

De taalkennis zal bewezen kunnen worden aan de hand van een behaald Nederlandstalig kwalificatiebewijs, of een taaltest (minimum niveau B2 volgens het Europees referentiekader voor de talen). De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/1, p. 33).

Wat de middelen betreft die zijn afgeleid uit de schending van de bevoegdheidverdelende regels

B.3.1. Het eerste middel in de zaak nr. 5538 is afgeleid uit de schending, door artikel 6, § 1, 4°, van het bestreden decreet, van artikel 129 van de Grondwet en, in ondergeschikte orde, van artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De verzoekende partij is van mening dat door de actieve kennis van het Nederlands bij de verantwoordelijke en bij een van de kinderbegeleiders te vereisen voor het verkrijgen van de vergunning om kinderopvang te organiseren, de decreetgever een maatregel heeft genomen die het gebruik van de talen regelt. Zij doet gelden dat de gemeenschappen slechts in bepaalde aangelegenheden die zijn opgesomd in artikel 129 van de Grondwet bevoegd zijn om het gebruik van de talen te regelen. Zij voegt eraan toe dat zelfs indien ervan zou moeten worden uitgegaan dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om regelgeving inzake het gebruik van de talen in de kinderopvanglocaties aan te nemen, die bevoegdheid in elk geval niet zou kunnen worden uitgeoefend op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, noch in de gemeenten of groepen van gemeenten die palen aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat.

B.3.2. Artikel 129 van de Grondwet bepaalt :

« § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, bij uitsluiting van de federale wetgever, elk voor zich, bij decreet, het gebruik van de talen voor :

1° de bestuurszaken;

2° het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen;

3° de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet, respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, uitgezonderd wat betreft :

- de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat. Voor deze gemeenten kan in de bepalingen betreffende het gebruik van de talen voor de aangelegenheden bedoeld in § 1 geen verandering worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid;

- de diensten waarvan de werkkring verder reikt dan het taalgebied waarin zij gevestigd zijn;

- de door de wet aangewezen federale en internationale instellingen waarvan de werking gemeen is aan meer dan één gemeenschap ».

B.3.3. Uit die bepaling volgt dat de bevoegdheid om het gebruik van de talen in de aangelegenheid van de opvang van kinderen in de voorschoolse leeftijd te regelen niet aan de gemeenschappen is toegewezen.

B.3.4. Door, onder de voorwaarden die het mogelijk maken een vergunning te verkrijgen om kinderopvang te kunnen organiseren, te bepalen dat de verantwoordelijke en ten minste een van de kinderbegeleiders over een actieve kennis van de Nederlandse taal moeten beschikken, regelt artikel 6, § 1, 4°, van het decreet van 20 april 2012 op geen enkele wijze het gebruik van die taal door de betrokken personen, noch in hun betrekkingen met de kinderen en met de ouders, noch in de betrekkingen tussen de personeelsleden van de kinderopvanglocatie. Die bepaling verhindert dus niet het gebruik van andere talen in de kinderopvangvoorziening.

De in B.2.3 aangehaalde memorie van toelichting toont aan dat de decreetgever, door die voorwaarde inzake taalkennis op te leggen, de bedoeling had zich ervan te vergewissen dat, enerzijds, de regelgeving ter zake en de richtlijnen van Kind en Gezin zouden worden begrepen en correct zouden worden toegepast in de kinderopvanglocatie en dat, anderzijds, de betrekkingen met de Nederlandstalige ouders zouden worden vergemakkelijkt.

B.3.5. De gemeenschappen zijn, krachtens artikel 128 van de Grondwet en artikel 5, § 1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bevoegd voor de aangelegenheid van de opvang van kinderen in de voorschoolse leeftijd. Bij de uitoefening van die bevoegdheid kunnen zij bepalen dat het organiseren, bij wijze van beroep en tegen betaling, van de opvang van die kinderen het verkrijgen van een voorafgaande vergunning vergt teneinde de kwaliteit van de opvang te waarborgen. Zij kunnen eveneens de voorwaarden bepalen die moeten worden vervuld om die vergunning te verkrijgen. Voor zover dergelijke bepaling een nauwe band vertoont met de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake kinderopvang en onder voorbehoud van het onderzoek van de bestaanbaarheid van die voorwaarden met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en met de bepalingen van het recht van de Europese Unie, kunnen zij, zonder hun bevoegdheid te overschrijden, bepalen dat de verantwoordelijke en één personeelslid een actieve kennis, in dit geval, van de Nederlandse taal moeten bezitten zonder evenwel het gebruik van die taal te kunnen regelen.

B.3.6. Daaruit volgt dat artikel 6, § 1, 4°, van het decreet van 20 april 2012 geen bepaling is die het gebruik van de talen regelt in de zin van artikel 129 van de Grondwet en dat de decreetgever bevoegd was om die bepaling aan te nemen aangezien het nauwe verband van die bepaling met de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake kinderopvang blijkt uit de in B.3.4 vermelde doelstellingen.

Bovendien toont de verzoekende partij niet aan in welk opzicht de bestreden bepaling afbreuk zou doen aan de rechten van de personen die wonen in de gemeenten met een bijzonder taalstatuut, zodat er geen reden is om de aangevoerde schending van artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te onderzoeken.

B.3.7. Het eerste middel in de zaak nr. 5538 is niet gegrond.

B.4.1. Het eerste middel in de zaak nr. 5539 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 30 en 143 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 5, 14, 16, 18 en 28 van het Verdrag inzake de rechten van het kind en met de algemene beginselen van rechtszekerheid, wettigheid en evenredigheid.

Dat middel is gericht tegen de artikelen 6, 7 en 8 van het decreet van 20 april 2012. Het Hof onderzoekt dat middel hier slechts in zoverre artikel 6, § 1, 4°, van het decreet erin is beoogd.

B.4.2. De verzoekende partij doet gelden dat door de actieve kennis van het Nederlands bij de verantwoordelijke en één kinderbegeleider te vereisen voor het verkrijgen van de vergunning om kinderopvang te organiseren, de decreetgever noodzakelijkerwijs een vermindering van het aantal kinderopvanglocaties en dus van het aantal beschikbare plaatsen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad veroorzaakt, alsook een correlatieve verhoging van de financiële last voor de Franse Gemeenschap, die te wijten is aan een significante verhoging van het aantal kinderopvanginstellingen die hun aansluiting bij de *Office de la naissance et de l'enfance* (Dienst voor geboorte en kindervelzijn van de Franse Gemeenschap) aanvragen. Zij is van mening dat de decreetgever te dezen een wetgeving heeft aangenomen die onverenigbaar is met de federale loyaleit en derhalve artikel 143 van de Grondwet heeft geschonden.

B.4.3. Artikel 143, § 1, van de Grondwet - de paragrafen 2 en 3 van die bepaling hebben betrekking op de procedure betreffende de belangenconflicten en staan dus los van het onderwerp van het middel - bepaalt :

« Met het oog op het vermijden van de belangenconflicten nemen de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, in de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden, de federale loyaleit in acht ».

B.4.4. Het beginsel van de federale loyaleit houdt blijkens de parlementaire voorbereiding van die grondwetsbepaling voor de federale overheid en voor de deelgebieden de verplichting in om, wanneer zij hun bevoegdheden uitoefenen, het evenwicht van de federale constructie in haar geheel niet te verstoren; het betekent meer dan het uitoefenen van

bevoegdheden : het geeft aan in welke geest dat moet geschieden (*Parl. St.*, Senaat, B.Z. 1991-1992, nr. 100-29/2).

B.4.5. Het beginsel van de federale loyaleit, in samenhang gelezen met het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel, betekent dat elke wetgever ertoe gehouden is, in de uitoefening van zijn eigen bevoegdheid, erover te waken dat door zijn optreden de uitoefening van de bevoegdheden van de andere wetgevers niet onmogelijk of overdreven moeilijk wordt gemaakt.

B.4.6. De gemeenschappen, die bevoegd zijn om de aangelegenheid van de kinderopvang te regelen, kunnen van oordeel zijn dat het noodzakelijk is te bepalen dat die opvang slechts kan worden georganiseerd met een voorafgaande vergunning, teneinde de kwaliteit ervan te waarborgen. Zij kunnen eveneens de voorwaarden bepalen die moeten worden vervuld om de betrokken vergunning te verkrijgen.

B.4.7. Artikel 3, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 bepaalt :

« Binnen het beschikbare aanbod aan kinderopvang heeft elk gezin met een behoefte aan kinderopvang, recht op kinderopvang. De Vlaamse Gemeenschap beoogt tegen 2016 een aanbod voor minstens de helft van de kinderen jonger dan drie jaar, en vanaf 2020 voor alle gezinnen met een behoefte aan kinderopvang, binnen een afgesproken budgettair kader ».

Het decreet van 20 april 2012 beoogt dus het aantal kinderopvanglocaties te verhogen.

B.4.8. De bestreden bepaling vermindert op zich ook niet het totale aantal kinderopvangvoorzieningen en het totale aantal beschikbare plaatsen in die voorzieningen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

B.4.9. Het eerste middel in de zaak nr. 5539 is niet gegrond in zoverre artikel 6, § 1, 4°, van het decreet van 20 april 2012 erin is beoogd.

Wat de middelen betreft die zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met bepalingen van het recht van de Europese Unie

B.5.1. Het vierde middel in de zaak nr. 5538 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18, 45 en 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met de artikelen 1 en 7 van de verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, met artikel 24 van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, en met artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna : het Handvest).

In dat middel worden de artikelen 6, § 1, 4°, en 7, tweede lid, van het bestreden decreet beoogd. Het Hof onderzoekt het middel hierna in zoverre het artikel 6, § 1, 4° betreft.

Het derde middel in de zaak nr. 5539 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18 en 49 van het VWEU en met de artikelen 21, 34 en 36 van het Handvest.

B.5.2. De verzoekende partijen gaan ervan uit dat artikel 6, § 1, 4°, van het decreet van 20 april 2012, door het verkrijgen van de verplichte vergunning om kinderopvang in de Vlaamse Gemeenschap te organiseren afhankelijk te stellen van de actieve kennis van het Nederlands bij de verantwoordelijke en bij één kinderbegeleider, een beperking in het leven roept van de vrijheid van verkeer van werknemers en van de vrijheid van vestiging die onverenigbaar is met het recht van de Europese Unie, en een discriminatie op grond van de taal of de nationaliteit bevat.

B.5.3. De artikelen 18, 45 en 49 van het VWEU bepalen :

« Artikel 18

Binnen de werkingssfeer van de Verdragen en onverminderd de bijzondere bepalingen, daarin gesteld, is elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden.

[...] ».

« Artikel 45

1. Het verkeer van werknemers binnen de Unie is vrij.
2. Dit houdt de afschaffing in van elke discriminatie op grond van de nationaliteit tussen de werknemers der lidstaten, wat betreft de werkgelegenheid, de beloning en de overige arbeidsvoorwaarden.
3. Het houdt behoudens de uit hoofde van openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid gerechtvaardigde beperkingen het recht in om,
 - a) in te gaan op een feitelijk aanbod tot tewerkstelling,
 - b) zich te dien einde vrij te verplaatsen binnen het grondgebied der lidstaten,
 - c) in een der lidstaten te verblijven teneinde daar een beroep uit te oefenen overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen welke voor de tewerkstelling van nationale werknemers gelden,
 - d) op het grondgebied van een lidstaat verblijf te houden, na er een betrekking te hebben vervuld, overeenkomstig de voorwaarden die zullen worden opgenomen in door de Commissie vast te stellen verordeningen.
4. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op de betrekkingen in overheidsdienst ».

« Artikel 49

In het kader van de volgende bepalingen zijn beperkingen van de vrijheid van vestiging voor onderdanen van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat verboden. Dit verbod heeft eveneens betrekking op beperkingen betreffende de oprichting van agentschappen, filialen of dochterondernemingen door de onderdanen van een lidstaat die op het grondgebied van een lidstaat zijn gevestigd.

De vrijheid van vestiging omvat, behoudens de bepalingen van het hoofdstuk betreffende het kapitaal, de toegang tot werkzaamheden anders dan in loondienst en de uitoefening daarvan alsmede de oprichting en het beheer van ondernemingen, en met name van vennootschappen in de zin van de tweede alinea van artikel 54, overeenkomstig de bepalingen welke door de wetgeving van het land van vestiging voor de eigen onderdanen zijn vastgesteld ».

B.5.4. Artikel 21 van het Handvest bepaalt :

« 1. Iedere discriminatie, met name op grond van geslacht, ras, kleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere

denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, een handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid, is verboden.

2. Binnen de werkingssfeer van de Verdragen en onverminderd de bijzondere bepalingen ervan, is iedere discriminatie op grond van nationaliteit verboden ».

Artikel 34 van het Handvest, dat de sociale zekerheid en de sociale bijstand betreft, en artikel 36 van het Handvest, dat de toegang tot diensten van algemeen economisch belang betreft, zijn vreemd aan de grieven van de verzoekende partijen.

B.5.5. De artikelen 1 en 7 van de verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie bepalen :

« Artikel 1

1. Iedere onderdaan van een lidstaat, ongeacht zijn woonplaats, heeft het recht, op het grondgebied van een andere lidstaat arbeid in loondienst te aanvaarden en te verrichten, overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die de tewerkstelling van de onderdanen van die staat regelen.

2. Op het gebied van een andere lidstaat geniet hij met name dezelfde voorrang ten aanzien van het aanvaarden van arbeid in loondienst als de onderdanen van deze staat ».

« Artikel 7

1. Een werknemer die onderdaan is van een lidstaat mag op het grondgebied van andere lidstaten niet op grond van zijn nationaliteit anders worden behandeld dan de nationale werknemers, wat betreft alle voorwaarden voor tewerkstelling en arbeid, met name op het gebied van beloning, ontslag, en, indien hij werkloos is geworden, wederinschakeling in het beroep of wedertewerkstelling.

[...] ».

B.5.6. Artikel 24 van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden bepaalt :

« 1. Onverminderd specifieke, in het Verdrag en het afgeleide recht uitdrukkelijk opgenomen bepalingen, geniet iedere burger van de Unie die op basis van deze richtlijn op het grondgebied van een gastland verblijft, binnen het toepassingsgebied van het Verdrag dezelfde behandeling als de onderdanen van dat gastland. Dit recht geldt ook voor

familieleden die niet de nationaliteit van een lidstaat bezitten en die verblijfsrecht of duurzaam verblijfsrecht genieten.

[...] ».

B.5.7. Bovendien bepalen de artikelen 9 en 10 van de richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt :

« Artikel 9

1. De lidstaten stellen de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit niet afhankelijk van een vergunningstelsel, tenzij aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) het vergunningstelsel heeft geen discriminerende werking jegens de betrokken dienstverrichter;

b) de behoefte aan een vergunningstelsel is gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang;

c) het nagestreefde doel kan niet door een minder beperkende maatregel worden bereikt, met name omdat een controle achteraf te laat zou komen om werkelijk doeltreffend te zijn.

[...]

Artikel 10

1. Vergunningstelsels zijn gebaseerd op criteria die beletten dat de bevoegde instanties hun beoordelingsbevoegdheid op willekeurige wijze uitoefenen.

2. De in lid 1 bedoelde criteria zijn :

a) niet-discriminatoir;

b) gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang;

c) evenredig met die reden van algemeen belang;

d) duidelijk en ondubbelzinnig;

e) objectief;

f) vooraf openbaar bekendgemaakt;

g) transparant en toegankelijk.

[...] ».

B.5.8. Het is vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie dat « binnen hun respectieve werkingssfeer de artikelen 45 VWEU en 49 VWEU, alsook de artikelen 22 en 24 van richtlijn 2004/38 nationale maatregelen verbieden die een burger van een lidstaat beletten of ervan weerhouden deze lidstaat te verlaten om zijn recht van vrij verkeer binnen de Unie uit te oefenen. Dergelijke maatregelen vormen, zelfs wanneer zij onafhankelijk van de nationaliteit van de betrokken staatsburgers van toepassing zijn, beperkingen van de door deze artikelen gewaarborgde fundamentele vrijheden » (HvJ, 8 mei 2013, *Libert e.a.*, C-197/11 en C-203/11, punt 38 en aangehaalde rechtspraak). Het is ook vaste rechtspraak van het Hof van Justitie dat de verdragsbepalingen inzake het vrije verkeer van personen het alle burgers van de Unie gemakkelijker beogen te maken, om het even welk beroep uit te oefenen op het gehele grondgebied van de Unie, en in de weg staan aan maatregelen die deze burgers minder gunstig behandelen wanneer zij op het grondgebied van een andere lidstaat een economische activiteit willen uitoefenen (HvJ, grote kamer, 1 april 2008, *Regering van de Franse Gemeenschap en Waalse Regering*, C-212/06, punt 44).

De beperkingen van de bij het Verdrag gewaarborgde vrijheden van verkeer zijn echter toelaatbaar indien blijkt dat ermee een doelstelling van algemeen belang wordt nagestreefd, dat zij geschikt zijn om de verwezenlijking van het ermee beoogde doel te waarborgen en niet verder gaan dan noodzakelijk is om dat doel te bereiken (zie met name HvJ, 5 december 2006, *Cipolla e.a.*, C-94/04 en C-202/04, punt 61; 13 december 2007, *United Pan-Europe Communications Belgium e.a.*, C-250/06, punt 39; grote kamer, 1 april 2008, *Regering van de Franse Gemeenschap en Waalse Regering*, C-212/06, punt 55; grote kamer, 28 april 2009, *Commissie van de Europese Gemeenschappen t. Italiaanse Republiek*, C-518/06, punt 72; grote kamer, 16 april 2013, *Las*, C-202/11, punt 23; 8 mei 2013, *Libert e.a.*, C-197/11 en C-203/11, punt 49).

B.6.1. De vereiste de actieve kennis van het Nederlands aan te tonen om verantwoordelijke te zijn van een vergunde voorziening voor de opvang van kinderen in de voorschoolse leeftijd kan de uitoefening van de vrijheid van vestiging of van het recht van vrij verkeer door onderdanen van andere lidstaten welke die activiteit in de Vlaamse Gemeenschap wensen uit te oefenen en die niet kunnen aantonen dat zij een actieve kennis van die taal bezitten, belemmeren of minder aantrekkelijk maken.

Die vereiste vormt derhalve een belemmering van het recht van vrije vestiging en van het recht van vrij verkeer van de burgers van de Europese Unie.

B.6.2. De vergunning om een kinderopvangvoorziening te organiseren afhankelijk stellen van de voorwaarde dat ten minste één van de in die voorziening tewerkgestelde kleuterleiders over een actieve kennis van de Nederlandse taal beschikt, heeft tot gevolg de personen welke die taal beheersen, bij het zoeken van een betrekking in die sector te bevoordelen tegenover diegenen die ze niet beheersen.

Die bepaling kan dus het recht van vrij verkeer van de werknemers die onderdaan zijn van andere lidstaten, die dat beroep wensen uit te oefenen en die niet kunnen bewijzen dat zij een actieve kennis van die taal bezitten, belemmeren.

B.7.1. Volgens de in B.2.3 aangehaalde memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet dat tot de bestreden bepaling heeft geleid, worden die beperkingen verantwoord door de noodzaak om de van toepassing zijnde regelgeving, richtlijnen, aanbevelingen en gehanteerde instrumenten te kunnen verstaan en toe te passen op de werkvloer en om vlot contact met Nederlandstalige gezinnen te kunnen aangaan (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/1, p. 33).

B.7.2. Het kan rechtmatig zijn van een kandidaat voor een betrekking talenkennis op een zeker niveau te verlangen (HvJ, 28 november 1989, *Groener*, C-379/87, punt 20; 6 juni 2000, *Angonese*, C-281/98, punt 44), zelfs al dient de betrokkene die taal in de uitoefening van zijn ambt niet te gebruiken. Zo vereisen de dialoog met de gebruikers en de inachtneming van de juridische voorschriften die in de lidstaat van vestiging eigen zijn en de uitvoering van administratieve taken, een passende kennis van de taal van die Staat. De taalvereisten moeten waarborgen dat de betrokkene met de gebruikers en de administratieve autoriteiten van die Staat zinvol kan communiceren (HvJ, 4 juli 2000, *Haim*, C-424/97, punten 59 en 60).

B.7.3. De nagestreefde doelstelling is dus een doelstelling van algemeen belang die de beperkingen van de bij het VWEU gewaarborgde vrijheden van vestiging en van vrij verkeer adequaat kan verantwoorden.

B.8.1. Het Hof dient na te gaan of de in de bestreden bepaling vervatte beperking evenredig is met de aldus nagestreefde doelstelling. Volgens het Hof van Justitie mogen de taalvereisten immers niet verdergaan dan ter bereiking van dat doel noodzakelijk is (*ibid.*, punt 60).

B.8.2. Te dien aanzien dient allereerst te worden vastgesteld dat de vereiste de actieve kennis van het Nederlands aan te tonen enkel geldt voor de verantwoordelijke van de kinderopvanglocatie en voor één van de kinderbegeleiders. In kinderopvanglocaties waar meer dan één kinderbegeleider werkzaam is, geldt die verplichting derhalve niet voor de andere kinderbegeleiders.

B.8.3. Vervolgens belet die bepaling niet, zoals in B.3.4 en B.3.6 wordt gepreciseerd, dat die personen andere talen gebruiken. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet dat tot de bestreden bepaling heeft geleid werd overigens uitdrukkelijk bevestigd dat die bepaling niet verhindert « dat ook exclusief anderstalige (niet-Nederlandstalige) kinderopvang mogelijk moet zijn » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/1, p. 42).

B.8.4. De bestreden bepaling preciseert niet wat onder « actieve kennis van de Nederlandse taal » dient te worden verstaan. De Vlaamse Regering dient dit nader te bepalen (artikel 6, § 5, eerste lid, van het decreet van 20 april 2012). De parlementaire voorbereiding stelt :

« De taalkennis zal bewezen kunnen worden aan de hand van een behaald Nederlandstalig kwalificatiebewijs, of een taaltest (minimum niveau B2 volgens het Europees referentiekader voor de talen) » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/1, p. 33).

Bijgevolg is niet vereist dat de betrokkenen over een Nederlandstalig diploma beschikken. Degenen die dat niet hebben, kunnen een taaltest afleggen. Het in de parlementaire voorbereiding aangegeven niveau voor die test is bovendien niet van die aard dat die taaltest overdreven moeilijk zou zijn of niet in verhouding zou staan tot de functie. Het staat in voorkomend geval aan het bevoegde rechtscollege om te onderzoeken of het door de Vlaamse Regering bepaalde niveau in overeenstemming is met die precisering.

B.8.5. Ten slotte bepaalt artikel 6, § 7, van het decreet van 20 april 2012 :

« De Vlaamse Regering kan, op vraag van een organisator, een afwijking toestaan op de naleving van bepaalde vergunningsvoorwaarden die zijn vastgelegd ter uitvoering van paragraaf 1 tot en met paragraaf 4, op voorwaarde dat de veiligheid van de kinderen en de medewerkers, en de kwaliteit van de kinderopvang voldoende gewaarborgd zijn. De Vlaamse Regering bepaalt de regels om die afwijking toe te staan ».

Bijgevolg kan de Vlaamse Regering ook een afwijking toestaan van de regel dat de verantwoordelijke en ten minste één kinderbegeleider moeten aantonen dat ze over een actieve kennis van de Nederlandse taal beschikken, voor zover de veiligheid van de kinderen en de medewerkers, en de kwaliteit van de kinderopvang daardoor niet in het gedrang komen.

B.9.1. Gelet op de in B.8.2 tot B.8.5 vermelde preciseringen zijn de in de bestreden bepaling vervatte beperkingen van de door het VWEU gewaarborgde vrijheden niet onevenredig.

B.9.2. Het vierde middel in de zaak nr. 5538 en het derde middel in de zaak nr. 5539 zijn niet gegrond in zoverre artikel 6, § 1, 4°, van het decreet van 20 april 2012 erin is beoogd.

Ten aanzien van artikel 7 van het decreet van 20 april 2012

B.10. Artikel 7 van het decreet van 20 april 2012 bepaalt :

« De organisator met een vergunning voor gezinsopvang of een vergunning voor groepsopvang kan een basissubsidie ontvangen van Kind en Gezin.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de basissubsidie, waaronder minstens de voorwaarden voor de actieve taalkennis van het Nederlands voor de kinderbegeleiders, en het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocatie ».

B.11.1. Het subsidiëringssysteem dat bij het decreet van 20 april 2012 is ingevoerd, omvat een basissubsidie en eventuele aanvullende subsidies. Voor elk van de subsidies, met inbegrip van de basissubsidie, moet de organisator van de kinderopvang bijkomende voorwaarden vervullen ten opzichte van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om de vergunning te verkrijgen die nodig is voor het organiseren van de opvang.

Artikel 7 van het decreet betreft de basissubsidie. In het tweede lid van die bepaling wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid overgedragen de nadere regels voor de toekenning van die basissubsidie te bepalen en wordt gepreciseerd dat die nadere regels ten minste een voorwaarde met betrekking tot de actieve kennis van het Nederlands bij de kinderbegeleiders en een voorwaarde met betrekking tot het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocatie moeten omvatten.

De organisator die de basissubsidie verkrijgt, kan vervolgens aanspraak maken op een aanvullende subsidie indien hij werkt met een tarief dat wordt berekend op basis van het inkomen van de gezinnen en indien hij bij voorrang kinderen opvangt die afkomstig zijn uit gezinnen die bepaalde kenmerken vertonen (artikel 8). De organisator die de basissubsidie en de subsidie bepaald in artikel 8 ontvangt, kan nog een extra subsidie verkrijgen voor de realisatie van de opvang van kinderen die afkomstig zijn uit kwetsbare gezinnen (artikel 9). Ten slotte wordt eveneens een subsidie toegekend aan de organisator die kinderopvang met flexibele openingstijden organiseert en aan diegene die kinderen met specifieke zorgbehoeften opvangt (artikel 10).

B.11.2. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet wordt in verband met artikel 7 de volgende uitleg gegeven :

« Naast de voorwaarde van een vergunning hebben, worden onder andere als bijkomende voorwaarden gesteld : een actieve taalkennis Nederlands voor begeleiders en minstens het Nederlands gebruiken in de werking van de kinderopvangvoorziening. Voor de Vlaamse Gemeenschap is het immers een beleidsdoelstelling de verwerving van de Nederlandse taal bij jonge kinderen te ondersteunen in functie van de realisatie van het gelijke Kansenbeleid. Op die wijze kan kinderopvang bijdragen aan het voorkomen van mogelijke achterstand bij kinderen uit arme of anderstalige gezinnen (zie ook : Vlaams regeerakkoord 2009-2014, pp. 25 en 27, *Parl. St.*, Vl. Parl. 2009, nr. 31/1). Dit kan enkel wanneer de kinderopvangvoorziening ook werkt met begeleiders die het Nederlands machtig zijn, en wanneer het Nederlands effectief ook aan bod komt in de werking van de kinderopvang. De basissubsidie is aldus, naast een tegemoetkoming in kosten ten gevolge van het voldoen aan de vergunningsvoorwaarden, ook een hefboom in functie van deze taaldoelstelling.

Hoewel de verwerving van de Nederlandse taal voor elk kind in de Vlaamse samenleving een belangrijke Vlaamse doelstelling is, kunnen ingevolge het advies van de Raad van State van 2 augustus 2011, randnummer 15 tot en met 16, ter zake geen voorwaarden worden opgelegd op niveau van de vergunning. Artikel 30 van de Grondwet garandeert immers dat in België het taalgebruik vrij is. Dit impliceert dat ook exclusief anderstalige (niet-Nederlandstalige) kinderopvang mogelijk moet zijn.

Daarom worden deze voorwaarden gekoppeld aan de subsidiëring, vanaf de basissubsidie.

De kindbegeleider dient een actieve kennis van het Nederlands te hebben om de van toepassing zijnde regelgeving, richtlijnen, aanbevelingen en de gehanteerde instrumenten correct te kunnen interpreteren en toepassen op de werkvloer. De kennis van de Nederlandse taal is tevens noodzakelijk voor de begeleider om de jonge kinderen in hun meest gevoelige leeftijd voor taalontwikkeling op een correcte wijze te kunnen begeleiden en stimuleren in de verwerving van het Nederlands als de voertaal in de Vlaamse samenleving en als de taal van het Vlaamse onderwijs. Het IVRK stelt dat elk kind recht heeft op ontwikkeling. Het is de taak van de overheid het kind hierin te ondersteunen. Eén van de aspecten van de ontwikkeling is de taal. Het vlot kunnen spreken van een taal bevordert de deelname aan de samenleving. Naast het hanteren van het Nederlands als de omgangstaal met de kinderen, is ook nodig dat de begeleider (in het kader van de identiteitsontwikkeling) ook aandacht heeft voor de thuistaal van het kind indien dit geen Nederlands is. Dit wil zeggen dat we het spreken van deze taal niet mogen negeren of afstraffen. Het zorgt ervoor dat kinderen zich veilig en goed kunnen voelen. Bovendien is aandacht voor de thuistaal een belangrijke hefboom om de betrokkenheid en de participatie van kinderen en hun gezin bij de opvang te versterken.

De koppeling van deze taalvoorwaarden aan de basissubsidie heeft dus als doel dat er Nederlandstalige kwaliteitsvolle kinderopvang is.

De taalkennis zal bewezen kunnen worden aan de hand van een behaald Nederlandstalig kwalificatiebewijs of een taalttest (minimum niveau B2 volgens het Europees referentiekader voor de talen). De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/1, pp. 42-43).

Wat de middelen betreft die zijn afgeleid uit de schending van de bevoegdheidsverdelende regels

B.12. Het tweede middel in de zaak nr. 5538 is afgeleid uit de schending, door artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012, van de artikelen 30 en 129 van de Grondwet en van de algemene beginselen van wettigheid en rechtszekerheid.

De verzoekende partijen doen met name gelden dat artikel 30 van de Grondwet de taalvrijheid in de betrekkingen tussen particulieren onderling waarborgt, dat de gemeenschappen inzake het gebruik van de talen slechts bevoegd zijn in de aangelegenheden bedoeld in artikel 129 van de Grondwet en dat de artikelen 30 en 129 van de Grondwet de wetgever in elk geval verbieden de regelgeving inzake het gebruik van de talen aan de uitvoerende macht over te dragen.

B.13.1. Door te stellen dat de door de Vlaamse Regering te bepalen voorwaarden voor het verkrijgen van de basissubsidie, minstens voorwaarden inzake « actieve taalkennis van het Nederlands » voor de kinderbegeleiders dienen te bevatten, regelt artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 op geen enkele wijze het gebruik van die taal door de betrokken personen, noch in hun betrekkingen met de kinderen en met de ouders, noch in de betrekkingen tussen de personeelsleden van de kinderopvanglocatie. Die bepaling belet niet het gebruik van andere talen in de kinderopvangvoorziening.

B.13.2. Zoals is vermeld in B.3.5, zijn de gemeenschappen, krachtens artikel 128 van de Grondwet en artikel 5, § 1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bevoegd voor de aangelegenheid van de opvang van kinderen in de voorschoolse leeftijd. Bij de uitoefening van die bevoegdheid kunnen zij de voorwaarden bepalen die moeten worden vervuld om een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap te ontvangen. Voor zover die bepaling een nauw verband vertoont met de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake kinderopvang, en onder voorbehoud van het onderzoek van de bestaanbaarheid van die voorwaarden met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en met de bepalingen van het recht van de Europese Unie, kunnen zij, zonder hun bevoegdheid te overschrijden, bepalen dat de kinderbegeleiders een actieve kennis van de Nederlandse taal moeten bezitten zonder het gebruik van die taal te regelen. Die vereiste maakt het mogelijk te waarborgen dat de kinderen afkomstig uit Nederlandstalige gezinnen steeds zullen kunnen worden opgevangen in hun moedertaal.

B.13.3. Daaruit volgt dat voor wat de voorwaarde van taalkennis betreft artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 geen bepaling is die het gebruik van de talen regelt in de zin van artikel 129 van de Grondwet en dat de Vlaamse decreetgever bevoegd was om dat aan te nemen, aangezien het nauwe verband van die bepaling met de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake kinderopvang blijkt uit de in B.11.2 vermelde doelstelling.

B.13.4. Het tweede middel in de zaak nr. 5538 is niet gegrond voor wat betreft de voorwaarde van taalkennis bepaald bij het bestreden artikel 7, tweede lid.

B.14. Artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 bepaalt ook dat de door de Vlaamse Regering te bepalen voorwaarden om de basissubsidie te verkrijgen tenminste voorwaarden moeten omvatten van « gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocatie ».

B.15. Artikel 30 van de Grondwet bepaalt :

« Het gebruik van de in België gesproken talen is vrij; het kan niet worden geregeld dan door de wet en alleen voor handelingen van het openbaar gezag en voor gerechtszaken ».

Artikel 129 van de Grondwet is aangehaald in B.3.2.

B.16.1. Onverminderd de uitzonderingen vermeld in artikel 129, § 2, van de Grondwet wat betreft de gemeenten, de diensten en de instellingen die daarin worden beoogd, wordt het gebruik der talen enkel aan de gemeenschappen toevertrouwd in de drie aangelegenheden bedoeld in artikel 129, § 1, van de Grondwet. Die bevoegdheid is onderscheiden van de materiële bevoegdheden van de gemeenschappen. Uit de bevoegdheid van de gemeenschappen om de aangelegenheid van de opvang van de kinderen in de voorschoolse leeftijd te regelen, vloeit dus niet voort dat de decreetgever door dat enkele feit bevoegd zou zijn om te bepalen in welke taal de kinderopvanglocaties moeten functioneren.

B.16.2. De bevoegdheden waarmee de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten zijn bekleed om uitgaven te doen in het raam van hun openbaar beleid of in de vorm van subsidies toegekend aan publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen zijn ondergeschikt aan de materiële bevoegdheid waarvoor die financiële middelen bestemd zijn, onder voorbehoud van de eventuele uitzonderingen waarin de Grondwet of de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voorziet. Zo behoort de financiering van een beleid tot het « regelen » van de aangelegenheid waaronder dat beleid valt. Een overheid kan geen financiële middelen toekennen aan projecten die niet onder haar bevoegdheden vallen.

B.16.3. De gemeenschappen mogen derhalve niet, middels subsidies, en behoudens de in artikel 129, § 1, van de Grondwet bedoelde aangelegenheden, het gebruik der talen regelen.

B.17.1. Het blijkt duidelijk, zowel uit de tekst van artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 als uit het uittreksel van de in B.11.2 aangehaalde memorie van toelichting dat de decreetgever elke mogelijkheid om subsidies te verkrijgen enkel wil voorbehouden aan de structuren die kunnen bewijzen dat de Nederlandse taal daadwerkelijk wordt gebruikt in de werking van de kinderopvanglocatie. Het gaat bijgevolg om een maatregel waarbij het gebruik der talen wordt geregeld.

B.17.2. Aangezien de decreetgever niet bevoegd is om het gebruik der talen te regelen in de opvangvoorzieningen voor kinderen in de voorschoolse leeftijd kan hij geen bepalingen ter zake aannemen, ongeacht het onderwerp van die bepalingen.

B.17.3. Het tweede middel in de zaak nr. 5538 is in die mate gegrond. In artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 dienen bijgevolg de woorden « , en het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocatie » te worden vernietigd.

B.18.1. Het eerste middel in de zaak nr. 5539 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 30 en 143 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 5, 14, 16, 18 en 28 van het Verdrag inzake de rechten van het kind en met de algemene beginselen van rechtszekerheid, wettigheid en evenredigheid.

Dat middel is gericht tegen de artikelen 6, 7 en 8 van het decreet van 20 april 2012. Het Hof onderzoekt dat middel hier slechts in zoverre artikel 7, tweede lid, van het decreet, dat voorziet in een voorwaarde van taalkennis, erin is beoogd.

B.18.2. De verzoekende partij doet gelden dat door de actieve taalkennis van het Nederlands voor de kinderbegeleiders te vereisen voor het verkrijgen van de basissubsidie, de decreetgever noodzakelijkerwijs een vermindering van het aantal kinderopvanglocaties en dus van het aantal beschikbare plaatsen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad veroorzaakt, alsook een correlatieve verhoging van de financiële last voor de Franse Gemeenschap, die te wijten is aan een significante verhoging van het aantal kinderopvanginstellingen die hun aansluiting bij de *Office de la naissance et de l'enfance* aanvragen. Zij is van mening dat de decreetgever te dezen een wetgeving heeft aangenomen die niet bestaanbaar is met de federale loyauteit en derhalve artikel 143 van de Grondwet heeft geschonden.

B.18.3. Om de in B.4.7 en B.4.8 uiteengezette redenen is het eerste middel in de zaak nr. 5539 niet gegrond in zoverre artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 erin is beoogd.

Wat de middelen betreft die zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met bepalingen van het recht van de Europese Unie

B.19. Het vierde middel in de zaak nr. 5538 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18, 45 en 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met de artikelen 1 en 7 van de verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, met artikel 24 van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, en met artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het Handvest).

In dat middel worden de artikelen 6, § 1, 4°, en 7, tweede lid, van het bestreden decreet beoogd. Het Hof onderzoekt het hier slechts in zoverre het artikel 7, tweede lid, betreft en uitsluitend met betrekking tot de voorwaarde van taalkennis.

Het vierde middel in de zaak nr. 5539 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18 en 45 van het VWEU, met artikel 3 van de verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap en met de artikelen 21, 24, 34 en 36 van het Handvest.

In dat middel worden de artikelen 7 en 8 van het bestreden decreet beoogd. Het Hof onderzoekt het hier slechts in zoverre het artikel 7, tweede lid, betreft, en uitsluitend met betrekking tot de voorwaarde van taalkennis.

B.20. De verzoekende partijen gaan ervan uit dat artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012, door het verkrijgen van de basissubsidie afhankelijk te stellen van de door de Vlaamse Regering te bepalen voorwaarden voor de actieve taalkennis van het Nederlands voor de kinderbegeleiders, een beperking in het leven roept van het recht van vrij verkeer van werknemers die onverenigbaar is met het recht van de Europese Unie, en een discriminatie op grond van de taal of de nationaliteit bevat.

B.21. In zoverre het vierde middel in de zaak nr. 5539 de schending aanvoert van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3 van de verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968, dient te worden vastgesteld dat die verordening is opgeheven en vervangen door de verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie. Het Hof vermag bijgevolg niet de bestreden bepaling te toetsen aan de verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968.

B.22. De basissubsidie afhankelijk stellen van de voorwaarde dat kinderbegeleiders over een actieve kennis van de Nederlandse taal beschikken heeft tot gevolg de personen welke die taal beheersen, bij het zoeken van een betrekking in die sector, te bevoordelen tegenover diegenen die haar niet beheersen.

Die bepaling kan dus het recht van vrij verkeer belemmeren van de werknemers die onderdaan zijn van andere lidstaten, die dat beroep wensen uit te oefenen en die niet kunnen bewijzen dat zij een actieve kennis van die taal bezitten.

B.23. Volgens de in B.11.2 aangehaalde memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet dat tot de bestreden bepaling heeft geleid, strekt de bestreden maatregel, enerzijds, ertoe de regelgeving correct te kunnen interpreteren en toe te passen op de werkvloer en, anderzijds, de verwerving van de Nederlandse taal als de voertaal in de Vlaamse samenleving en als de taal van het Vlaamse onderwijs te stimuleren bij jonge kinderen wier ouders wensen dat zij in die taal worden opgevoed (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/1, p. 42).

B.24.1. Uit de in B.7 en B.8 vermelde rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt dat het om doelstellingen van algemeen belang gaat die de beperkingen van de bij het VWEU gewaarborgde vrijheid van vrij verkeer adequaat kunnen verantwoorden.

B.24.2. Het Hof dient voorts na te gaan of de in de bestreden bepaling vervatte beperking niet onevenredig is ten aanzien van de aldus nagestreefde doelstellingen.

B.24.3. De vereiste van actieve kennis van het Nederlands ten aanzien van alle kinderbegeleiders gaat niet verder dan datgene wat is vereist door de bij de bestreden bepaling nagestreefde doelstellingen. Opdat elke ouder die wenst dat zijn kind in het Nederlands wordt opgevangen, de garantie heeft dat daaraan zal worden voldaan wanneer hij zich tot een door de Vlaamse overheid gesubsidieerde kinderopvanglocatie wendt, kon de decreetgever immers het noodzakelijk achten dat al het personeel van de gesubsidieerde kinderopvanglocaties het bewijs kan leveren van een voldoende kennis van die taal.

Bovendien blijkt uit de in B.11.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding dat de decreetgever eveneens wenst dat er binnen de kinderopvanglocaties « aandacht voor de thuistaal » van het kind is wanneer die niet het Nederlands is, zodat anderstalige kinderen zich eveneens veilig en goed voelen.

B.24.4. De bestreden bepaling preciseert niet wat onder « actieve taalkennis van het Nederlands » dient te worden verstaan. De Vlaamse Regering dient dit nader te bepalen. In de parlementaire voorbereiding werd dienaangaande het volgende verklaard :

« De taalkennis zal bewezen kunnen worden aan de hand van een behaald Nederlandstalig kwalificatiebewijs, of een taaltest (minimum niveau B2 volgens het Europees referentiekader voor de talen) » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/1, p. 43).

Bijgevolg is niet vereist dat de betrokkenen over een Nederlandstalig diploma beschikken. Degenen die dat niet hebben, kunnen een taaltest afleggen. Het in de parlementaire voorbereiding vermelde niveau voor die test is bovendien niet van die aard dat die taaltest overdreven moeilijk zou zijn of niet in verhouding zou staan tot de functie. Het staat in voorkomend geval aan het bevoegde rechtscollege om te onderzoeken of het door de Vlaamse Regering bepaalde niveau in overeenstemming is met die precisering.

B.24.5. Het vierde middel in de zaak nr. 5538 en het vierde middel in de zaak nr. 5539 zijn niet gegrond.

Ten aanzien van artikel 8 van het decreet van 20 april 2012

B.25.1. Artikel 8 van het decreet van 20 april 2012 bepaalt :

« § 1. De organisator met een vergunning voor gezinsopvang of een vergunning voor groepsopvang kan bovenop de subsidie, vermeld in artikel 7, een subsidie ontvangen van Kind en Gezin voor de realisatie van kinderopvang waarvoor de gezinnen betalen op basis van het inkomen, en voor de realisatie van de toegang tot de kinderopvang voor gezinnen die beantwoorden aan kenmerken die bij voorrang betrekking hebben op :

1° de werksituatie, met minstens het kenmerk dat kinderopvang noodzakelijk is om toegang te hebben tot de arbeidsmarkt of om een beroepsgerichte opleiding in het kader hiervan te kunnen volgen, en verder :

2° de financiële situatie;

3° de gezinssamenstelling.

§ 2. Behoudens de bepalingen in § 1 geldt ten aanzien van de kinderopvanglocaties in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een voorrang voor kinderen waarvan minstens één ouder het Nederlands voldoende machtig is en dit ten belope van maximaal 55 percent van hun opvangcapaciteit.

Om van deze voorrangsregel gebruik te kunnen maken, toont de ouder op een van de volgende wijzen aan dat hij het Nederlands in voldoende mate machtig is :

1° door het voorleggen van minstens het Nederlandstalig diploma van secundair onderwijs of daarmee gelijkwaardig Nederlandstalig studiebewijs;

2° door het voorleggen van het Nederlandstalig studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs of daarmee gelijkwaardig Nederlandstalig studiebewijs;

3° door het voorleggen van het bewijs dat hij het Nederlands beheerst minstens op niveau B1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen. Dit gebeurt op basis van een van de volgende stukken :

a) een studiebewijs van door de Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs of een daarmee gelijkwaardig Nederlandstalig studiebewijs, dat het vereiste niveau van kennis van het Nederlands aantoont;

b) een attest van niveaubepaling uitgevoerd door een Huis van het Nederlands dat het vereiste niveau van kennis van het Nederlands aantoont;

4° door het voorleggen van het bewijs van voldoende kennis van het Nederlands na het afleggen van een taalexamen bij het selectiebureau van de federale overheid;

5° door het voorleggen van het bewijs dat hij negen jaar als regelmatige leerling onderwijs heeft gevolgd in het Nederlandstalige lager en secundair onderwijs. Dit gebeurt op basis van attesten daartoe uitgereikt door de betrokken schoolbesturen.

§ 3. De Vlaamse Regering bepaalt :

1° de nadere regels voor de prijs van de kinderopvang voor de gezinnen, met inbegrip van het principe dat de gezinnen betalen voor de door hen gereserveerde kinderopvangdagen;

2° de voorrangsregels voor de toegang, vermeld in § 1 en § 2, waarbij absolute voorrang is in het kader van de werksituatie, de minimaal te behalen resultaten op dat vlak en de wijze waarop die resultaten worden gemeten;

3° de nadere regels voor de kenmerken, vermeld in § 1, en de wijze waarop ze formeel worden vastgesteld ».

De middelen beogen paragraaf 2 en paragraaf 3, 2°, van die bepaling.

B.25.2. Paragraaf 2 van artikel 8 is ingevoegd bij een amendement dat als volgt is verantwoord :

« De ondersteuning van de verwerving van de Nederlandse taal door jonge kinderen, mede in functie van de realisatie van het gelijkekansenbeleid, is een belangrijke beleidsdoelstelling van de Vlaamse Gemeenschap.

Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) stelt dat elk kind recht heeft op ontwikkeling. Het is de taak van de overheid om het kind hierin te ondersteunen. Een van de aspecten van de ontwikkeling is taal. Het vlot kunnen spreken van een taal bevordert de deelname aan de samenleving.

Jonge kinderen dienen derhalve, in hun meest gevoelige leeftijd voor taalontwikkeling, op een correcte wijze te worden begeleid, gestimuleerd en omkaderd in hun verwerving van het Nederlands als de voertaal in de Vlaamse samenleving en als de taal van het Vlaamse onderwijs.

Het is daarom van wezenlijk belang dat jonge kinderen in de kinderopvanglocatie ook voldoende kansen krijgen om actief van elkaars Nederlands te leren, door onderlinge communicatie en vrije groepsparticipatie (het zogenaamd ‘ spelend leren ’).

Een dergelijk onderling leerproces verloopt in het Nederlandse taalgebied - alwaar het Nederlands de meerderheidstaal is en het merendeel van de jonge kinderen thuis (minstens ook) in het Nederlands opgevoed worden - grotendeels spontaan. De jonge kinderen wier thuistaal daarbij niet het Nederlands is, worden in deze context gestimuleerd door hun Nederlandssprekende leeftijdsgenootjes om hun eventuele taalachterstand te overbruggen.

In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is een dergelijke participatieve en onderlinge Nederlandse taalverwerving evenwel niet altijd evident. Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is immers niet alleen een veelkleurige, maar ook bij uitstek een meertalige stad. Deze rijkdom aan talen en culturen is zonder meer een troef, maar betekent tegelijk een bijzondere uitdaging voor de positie van het Nederlands in de (Nederlandstalige gesubsidieerde) kinderopvanglocaties. De inwoners van Brussel kunnen zich - ongeacht of het gaat om Nederlandstaligen, Franstaligen, tweetaligen, taalgemengde gezinnen, anderstaligen of internationale ingezetenen - wenden tot de gemeenschapsinstellingen van hun keuze. Dus ook wat betreft de door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde kinderopvanglocaties. Deze kinderopvanglocaties verwelkomen momenteel reeds zowel kinderen uit gezinnen die thuis (ook) Nederlands spreken, als kinderen uit anderstalige gezinnen die (bewust) kiezen voor een (gesubsidieerde) Nederlandstalige dienstverlening.

Nederlandse taalontwikkeling van alle jonge kinderen in deze voorzieningen moet voorop staan in het beleid. Met een beperkt aantal Nederlandstalige kinderen kan er evenwel een taalachterstand dreigen voor zowel de (van huis uit anderstalige) kinderen alsook de kinderen waarvan de thuistaal (minstens ook) het Nederlands is.

Met dit amendement inzake een voorrangsregeling voor Nederlandkundige ouders willen de indieners ten aanzien van de gesubsidieerde kinderopvanglocaties in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, een voorrangsregeling invoeren ter verwezenlijking van een evenwichtige toegang van enerzijds de (van huis uit) Nederlandstalige kinderen en anderzijds de (van huis uit) anderstalige kinderen tot de individuele kinderopvanglocaties » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/4, pp. 7-8).

B.25.3. Uit paragraaf 2 van artikel 8 vloeit voort dat de aanvullende subsidie waarin is voorzien voor de kinderopvanglocaties die beantwoorden aan de in paragraaf 1 van hetzelfde artikel gestelde voorwaarden, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt voorbehouden aan de kinderopvanglocaties waarin een voorrang van toegang, ten belope van maximaal 55 pct. van hun plaatsen, geldt voor kinderen van wie ten minste één ouder het Nederlands voldoende machtig is.

Wat de middelen betreft die zijn afgeleid uit de schending van artikel 143 van de Grondwet

B.26. Het zesde middel in de zaak nr. 5538, het eerste middel in de zaak nr. 5539 en het vierde middel dat naar voren is gebracht door de tussenkomende partij, zijn afgeleid uit de schending van artikel 143 van de Grondwet en van de beginselen van federale loyauteit en van rechtszekerheid. De verzoekende partijen en de tussenkomende partij verwijten de decreetgever in essentie de bestreden bepaling te hebben aangenomen zonder enig voorafgaand overleg met de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, terwijl zij van mening zijn dat de bijzondere situatie van de kinderopvang in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die wordt gekenmerkt door een aanzienlijk tekort aan plaatsen en door het toegenomen aantal overheden die voor die aangelegenheid bevoegd zijn, de verplichting van overleg tussen die verschillende overheden oplegde. Zij zijn van mening dat de bestreden maatregel de gevolgen van de demografische groei in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad op onevenredige wijze doet wegen op de door de *Office de la naissance et de l'enfance* gesubsidieerde voorzieningen en bijgevolg op de financiën van de Franse Gemeenschap.

B.27. Uit het loutere feit dat verschillende overheden bevoegd zijn voor het beleid inzake opvang van kinderen in de voorschoolse leeftijd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of dat er in dat gebied sprake zou zijn van een aanzienlijke demografische groei of van een groeiende tekort aan opvangplaatsen voor kinderen in de voorschoolse leeftijd, kan niet worden afgeleid dat door het bestreden artikel 8 aan te nemen zonder voorafgaand overleg met de andere bevoegde overheden, terwijl overleg in die aangelegenheid door de bijzondere wetgever niet is opgelegd, de decreetgever afbreuk zou hebben gedaan aan de federale loyauteit of dat hij het evenredigheidsbeginsel, dat inherent is aan de uitoefening van elke bevoegdheid, zou hebben geschonden. De voorrangregel die in acht moet worden genomen voor het verkrijgen van een aanvullende subsidie heeft immers niet tot gevolg opvangplaatsen in dat gebied te schrappen. Hij strekt ertoe voorrang in te stellen bij de toegang tot bepaalde bestaande opvangplaatsen en beïnvloedt het totale aantal beschikbare plaatsen niet. Die maatregel heeft dus niet tot gevolg voor de andere overheden die ter zake in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevoegd zijn, de uitoefening van hun bevoegdheden onmogelijk of overdreven moeilijk te maken.

B.28. De middelen zijn niet gegrond.

Wat de middelen betreft die zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22bis, 23, 30 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met sommige bepalingen van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met het Verdrag inzake de rechten van het kind en met het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten

B.29. In het derde middel in de zaak nr. 5538, het tweede onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 5539 en in het eerste, tweede en derde middel die naar voren zijn gebracht door de tussenkomende partij, worden verscheidene discriminaties onder kinderen en onder ouders aangeklaagd, naargelang zij al dan niet behoren tot een gezin dat het bewijs kan leveren dat één ouder het Nederlands voldoende machtig is.

De middelen zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet alsook, naar gelang van het geval, van de artikelen 22bis, 23, 30 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, met de artikelen 2, 3, 5, 6, 14, 16, 18 en 28 van het Verdrag inzake de rechten van het kind en met de artikelen 17 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

B.30. Artikel 22bis, derde lid, van de Grondwet bepaalt dat « elk kind [...] recht [heeft] op maatregelen en diensten die zijn ontwikkeling bevorderen ». Artikel 2 van het Verdrag inzake de rechten van het kind verbiedt elke discriminatie tussen kinderen die onder de rechtsbevoegdheid vallen van de Staten die partij zijn bij dat Verdrag. Artikel 3 van hetzelfde Verdrag legt de Staten die partij zijn de verplichting op te waarborgen dat de belangen van het kind de eerste overweging vormen bij alle maatregelen die het kind betreffen en het kind te verzekeren van de bescherming en de zorg die nodig zijn voor zijn welzijn.

B.31. Door het recht op de aanvullende subsidie die zij instelt voor te behouden aan de Brusselse kinderopvanglocaties die een voorrang bij de inschrijving, ten belope van maximaal 55 pct. van hun plaatsen, hanteren voor de kinderen van wie één ouder het Nederlands

voldoende machtig is, roept de bestreden bepaling een verschil in behandeling onder kinderen in het leven naargelang één van hun ouders al dan niet kan aantonen volgens de door de decreetgever vastgelegde bewijsmethoden dat hij het Nederlands voldoende machtig is. Die kinderen zullen minder kansen van toegang tot de kinderopvangvoorzieningen hebben die een bijkomende subsidie genieten toegekend door Kind en Gezin aan de voorzieningen die een progressief tarief naar gelang van het inkomen van de ouders toepassen.

B.32. Het bestreden verschil in behandeling berust op een objectief criterium, namelijk het vermogen van één van de ouders van het kind om aan te tonen dat hij het Nederlands voldoende machtig is.

B.33. Uit de in B.25.2 vermelde parlementaire voorbereiding blijkt dat de bestreden bepaling ertoe strekt « een evenwichtige toegang [te verwezenlijken] van, enerzijds, de (van huis uit) Nederlandstalige kinderen en, anderzijds, de (van huis uit) anderstalige kinderen tot de individuele kinderopvanglocaties ». Aldus streeft de decreetgever een wettig doel na dat de in het geding zijnde maatregel adequaat kan verantwoorden. Het Hof dient nog na te gaan of de in de bestreden bepaling vervatte beperking niet onevenredig is met de aldus nagestreefde doelstelling.

B.34.1. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is het gezinsbeleid in de zin van artikel 5, § 1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een aangelegenheid die door verschillende wetgevers wordt geregeld.

De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd ten aanzien van de er gevestigde instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd uitsluitend tot die Gemeenschap te behoren.

De Franse Gemeenschapscommissie is bevoegd ten aanzien van de er gevestigde instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Franse Gemeenschap.

De Franse Gemeenschap blijft bevoegd om hetgeen behoort tot de opdrachten die zijn toegewezen aan de *Office de la naissance et de l'enfance* te regelen.

De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is, wat haar betreft, bevoegd om de aspecten van die aangelegenheid te regelen die ontsnappen aan de bevoegdheid van de drie voormelde decreetgevers.

B.34.2. Gelet op het voorgaande is het niet onredelijk dat instellingen, zoals kinderopvangvoorzieningen, die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd uitsluitend tot de Vlaamse Gemeenschap te behoren, in een percentage van voorrang van toegang dienen te voorzien voor gezinnen waarvan een van de ouders het Nederlands voldoende machtig is. Tijdens de bespreking van een soortgelijk amendement als datgene dat tot de bestreden bepaling heeft geleid, in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement, stelde een lid immers vast « dat Nederlandstalige ouders in Brussel vaak moeilijk toegang krijgen tot kinderopvang die gesubsidieerd wordt door Kind en Gezin » en dat « de toegankelijkheid van vergunde kinderopvang voor Nederlandstaligen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest [diende te] vergroten » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1395/5, p. 25).

B.35.1. Volgens artikel 8, § 2, tweede lid, kan een ouder op vijf wijzen aantonen dat hij het Nederlands voldoende machtig is. Die stemmen overeen met hetgeen is bepaald in artikel III.3, § 1, 1°, van het decreet van 28 juni 2002 « betreffende gelijke onderwijskansen – I ».

De maatregel zou niet evenredig zijn indien de van de ouders geëiste bewijzen overdreven moeilijk voor te leggen zouden zijn, hetgeen evenwel niet het geval blijkt te zijn, zodat, onder dat voorbehoud, de bestreden bepaling niet kan worden geacht op discriminerende wijze afbreuk te doen aan de rechten van de betrokkenen.

B.35.2. Uit de bestreden bepaling blijkt, ten slotte, dat de voorrang van toegang voor kinderen waarvan minstens één ouder het Nederlands voldoende machtig is, maximum 55 percent van de opvangcapaciteit bedraagt, zodat, zoals de Vlaamse Regering heeft voorgehouden, door de verantwoordelijke van de kinderopvanglocatie een lager percentage van voorrang kan worden vastgesteld.

B.36. Onder het in B.35.1 vermelde voorbehoud, zijn de middelen niet gegrond.

Wat de middelen betreft die zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met bepalingen van het recht van de Europese Unie

B.37. Het vijfde middel in de zaak nr. 5538, het tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 5539 en het vijfde middel dat door de tussenkomende partij naar voren is gebracht, zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen, naargelang het geval, met de artikelen 18, 20, 21, 45, 49 en 56 van het VWEU, met de artikelen 21, 24, 34 en 36 van het Handvest, met de artikelen 2 en 3 van de richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, met de artikelen 1 en 7 van de verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, met artikel 24 van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, en met artikel 3 van de verordening [EEG] nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap.

De verzoekende partijen en de tussenkomende partij klagen verscheidene bij het recht van de Europese Unie verboden discriminaties onder kinderen en onder ouders, alsook de discriminerende schending van de vrijheid van verkeer en van de vrijheid van vestiging aan.

B.38. Aangezien uit B.35.2 blijkt dat de bestreden bepaling niet de draagwijdte heeft die de verzoekende partijen en de tussenkomende partij eraan geven, kan zij, om redenen die identiek zijn met die welke zijn vermeld in B.34 en B.35, de in de middelen beoogde bepalingen niet schenden.

B.39. De middelen zijn niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt in artikel 7, tweede lid, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters de woorden « , en het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocatie »;

- verwerpt de beroepen voor het overige, onder voorbehoud van de interpretatie vermeld in B.35.1.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 30 juni 2014.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels